

Kapcsolat Istennel

A transzcendenssel (természetfölöttivel) való kapcsolattartás igen élesen foglalkoztatta a mindenkori embert.

4. oldal

Romboló érzékenyítés

Sikeres és gyarapodó nemzeté válnánk, ha rendeznénk az Úrhoz fűződő kapcsolatunkat, mondja dr. Kékesi Raymund jogász.

8. oldal

Brutális tények

Ez év elején hozta nyilvánosságra az Open Doors nevű világszervezet a keresztyénüldözés 2020. évi adatait.

13. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. ÁPRILIS • 32. évf. 7-8. szám • Ára 3 lej

Győztes áldozat

A szeretet és az áldozat fogalma összekapcsolódnak. Áldozatot hozok azokért, akiket szeretek, és ez az áldozat, lemondás, fáradság vagy teher „megéri” számomra, mert akikért vállalom, sokkal többet érnek, mint amit feláldozok. De az is igaz, hogy sokan hoznak áldozatot azért, amit szeretnének. Áldozatot hoznak a fogyás, a karrier, a siker, a megbecsülés érdekében. Mi az, ami megéri? A maradandó! A tapasztalat szerint az anyagi, illetve a földi célok nem maradandók, igen könnyen csalódást okoznak: a pénz elértéktelenedhet, a tiszteletet lerontják... Amikor mulandó dolgokért küzdök, sanyargatom magam, győzelmem törekeny marad. Minden helyzetben érvényes győzelemre van szükség, olyanra, ami nem változik, nem ettől a világ-

tól függ. Olyan győzelemre, ami minden esetben tartást, méltóságot ad. Olyan győzelmet képzelek el, ami nem a másik megalázására, leigázására épít, hanem éppen ellenkezőleg: itt nem lennének legyőzöttek. „Naiv álmodozó, ez egy másik világ!” – gondolják sokan. Pedig de jó lenne, ha áldozatok-legyőzöttek nélküli győzelemben gondolkodnának az emberek! Ha csak az „én” érdekeim, kényelemem, sikerem, igazam lenne feláldozható, és nem a győzelmem útjában álló feláldozhatók. Az áldozat nem komorság, sírás és szenvedés, hanem meggyőződésből végrehajtott szeretet-tett. Az ilyen áldozat győztes, mert csak a feleslegesét veszítette el, és megnyerte, kegyelem által, a Mindent.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

Szükség van-e mártíroknak az egyházban?

Elkényelmesedett keresztyénységünkben több szó esik a nemzet mártírjairól, mint az egyházairól. Nem szívesen gondolunk a vértanúkra, legfeljebb egy prédikáció erejéig, amelyből kitűnik, hogy az Istenbe vetett hitet nem lehet megfélemlítéssel eltörölni. Persze a buzgó – ha nem túlbuzgó – hívó bátran kijelenti: „én bármikor meghalnék a hitemért.”

Azért az érdekes, hogy ilyen halálmegvető merészséget legtöbbször azok tanúsítanak, akiket semmilyen veszély nem fenyeget. Aztán az ilyen hősiességekre érkeznek a pró és kontra reakciók: „sok ilyen áldozatra kész emberre lenne szükség az egyházban”, vagy „napjainkban arra van szükség, hogy éljünk Krisztusért, nem pedig meghaljunk”.

Amíg a fenyegetettségétől mentes élethelyzetben a vallásos emberek ilyen bátran osztják az észet, sőt még teológiaiailag is megalapozzák az állításukat, addig a világ mintegy negyven országában a Krisztusban megélt hit felér egy halálos ítélettel.

Borzalmas tényekkel szembesülünk, ha egy kicsit utánaolvasunk a témának. A vallási alapon üldözöttek 80 százaléka keresztyén, tehát egyértelműen kijelenthető, hogy világunkban Krisztus egyháza a legüldözöttebb. Egy másik megdöbbentő adat szerint az üldözött keresztyének száma meghaladja a 340 milliót.

(Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Szükség van-e mártírokra az egyházban?

(Folytatás az 1. oldalról)

A pápa kijelentette: „Ma, a 21. században, egyházunk a mártírok egyháza lett.” A mártírok száma napról napra nő. De szükség van rájuk? Olyan áldozatok ezek, mint az elhaló búzaszem a földben, amely ily módon szaporodik meg? Elvárja Isten a mártírságot? Milyen mértékben kell önfeláldozónak lenni?

Mártírokra nincs szükség. Isten nem leli örömét az emberáldozatokban. A vértanúk halála a gonoszságnak tudható be, azonban az Úr áldássá tudja tenni még ezeket a veszteségeket is. Azonban az önfeláldozás valamilyen szinten krisztusi elvárás is: „Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki követni akar engem, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztyét, és úgy kövessen engem” (Mt 16,24).

Jézus követéséhez szükség van önmegtadadásra, áldozatkésziségre, az e világi élet elvesztésére. Ebből az igéből úgy tűnik, mintha a földi élet boldogsága szöges ellentétben állna az örök élettel és az evangéliummal. Biztos vagyok benne, hogy Isten nem akarja, hogy az ő gyermekei savanyú, sanyarú bánatban éljék meg a vele való kapcsolatot, miközben keresik az alkalmakat, amikor áldozatként eldobhatják az életüket.

Ezek a nagyon erős igék feloldódnak Jézus egyik kérdésében: „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?” (Mk 8,36)

Nem lehet egyszerre ezt a világot is megnyerni magunknak és a mennyeit is, mert akkor két úrnak is szolgálunk, az pedig nem helyes.

Az önfeláldozás tehát ilyen szempontból annyit jelent, hogy Isten akaratát fontosabbnak tartjuk a sajátunknál, az életünk megtartását és örömeit pedig nem ennek a világnak a hamis ígéreteiben keressük, hanem az Úrnál.

Az önfeláldozás mértékét mindenki személyesen ismerheti fel a Szentlélek segítségével. Ezek azok a szolgálatok, amelyekben a hívő ember félre tudja tenni a saját nyomorúságát mások öröméért.

Ilyen áldozatkészek azok a szülők, akik mindent megtesznek az Istennek tetsző családi életért. Azok a gyermekek, akik eleget tesznek az ötödik parancsolatnak. Azok az adományozók, akik a saját kényelmük és jólétük kárára, mások szükségeiben segédkeznek. Az ilyen szolgálat nem teher, hanem sokkal inkább hitvallás arról az életről, amelyről Pál apostol így vallott: „Többé pedig nem én élek, hanem Krisztus él bennem...” (Gal 2,20)

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Ítélet e világ felett

HÚSVÉTI PÁSZTORLEVÉL

„Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vettetik ki e világ fejedelme. Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket” (Jn 12,31–32).

Kedves Testvéreim Krisztus Jézusban!

Ezekben a hónapokban hatványozottan növekedtek terheink. Lelki, szellemi, anyagi téren egyaránt jelentkeztek eddig ismeretlen zavaró tényezők. Kijárási tilalomra kényszerít a járvány, munkalehetőségtől esünk el, nem találkozunk szeretteinkkel, és megnőtt a váratlanul elhunytak száma.

Szegény vagy gazdag, hívő vagy hitetlen ugyanazon félelem ernyője alá került. A halál nem válogat, mondtuk hajdan, és most rettegve szemléljük, amint ritkítja sorainkat válogatás nélküli szeszélyel.

Ítélet van rajtunk, emlegetik már közülünk is többen beletörődő közönnyel, már-már bekapcsolódva az utolsó ítéletből haszonhúzó csapatába. Az utolsó ítélet rémképét hordozva valóban nehéz megküzdenni a szorongásokkal, elbénul a lélek is, az ellenálló képesség megadja önmagát. Ítéletes az is, hogy amikor a betegnek szüksége van a szeretteire, azok – egyébként jogos tiltással – meg sem közelíthetik őt.

Túl kell lépnünk a bűnbánatban megrekedt kérdésen, azaz megérdemeltük-e, vagy sem. A bűnbocsánat feloldozása felszabadító erők előtt nyitja meg az utat. Szentlélekkel telik a lélek, új ellenállással küzd a test, és egészséges szemlélettel lehet jövőt építeni.

Mindehhez Jézus Krisztus húsvéti győzelme adja az alapot.

A szenvedő Megváltó a mennyből kapja az Atya őt megerősítő üzenetét. „Már megdicsőítettem, és ismét megdicsőítem” (Jn 12,28). Mégpedig azt a nevet, aki Teremtő, Megváltó és Hatalom. Ezt a dicsőséget láthatták a Messiás földi útjának minden állomásán egészen a keresztségig, és látni fogják húsvét után a világvégezetig.

A fültnak egy része mennydörgést hall az égből, mások angyali hangot. Vannak, akik nem hallanak, vagy nem is akarnak. Akik jól hallanak, azt is hallják, hogy a világ

most került ítélet alá. A világ fejedelme hatalmát elveszítette. Krisztus halálával a bűnnek nincs kárhóztató ereje, és a bűnösök irgalmat kapnak kegyelemből.

A keresztyén arnyékából hallatszik Jézus ajkán a húsvét után beteljesedő evangélium: „...ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket” (Jn 12,32).

Felemeltetem a földről Isten Fia! Sőt, kétszer is. Először a keresztre emelték, majd a mennybe emelkedett. Ez a kétlépcsős felemelkedés a mi felemeltetésünk biztos záloga.

A kereszttől indulunk mi is a mennyig, de nem nekünk kell meghalnunk ott, és nem a magunk erejéből kell a menny Urához jutnunk! Íme, mindent megtett Istenünk, hogy biztonságos, nyugodt és egészséges életünk legyen.

Mi történhetett, ha ez az állapot most ennyire távolinak tűnik? Nem veszítette el a Mindenható a világ feletti uralmát, a világ fejedelme sem erősödött meg, a szenvedés nem történt hiába. A gond okát továbbra is a félrehalló emberben kell feltalálnunk. Abban az emberben, aki a nyilvánvaló csodát természeti jelenségnek, akár mennydörgésnek véli. Vagy, ha más magyarázata nincs, inkább angyali hangokat sejt, mint Isten egyértelmű és visszavonhatatlan szavát.

Húsvétkor ünnepeljük a megtántoríthatatlan Istent, Aki üdv munkáját folyamatosan végzi, bár több próbatételen vezet manapság, de így tanít bennünket az Ő jobb megismerésére. Ünnepeljük az életet, és a halált vegyük átmenetként az örökéletre, de ne tekintsük szenvedéseink megoldásaként.

A szenvedő és feltámadt Krisztus a mi megváltónk!

Ezekkel a gondolatokkal kérünk áldást minden imádkozó testvér életére a Királyhágómelléki Egyházkerület részéről húsvéti örömmel!

Nagyvárad, 2021. húsvét

A békeesség kötelékében!

CSÚRY ISTVÁN PÜSPÖK

István vértanú – út a mártírság felé

„István pedig kegyelemmel és erővel teljesen, nagy csodákat és jeleket tett a nép között. Azonban a zsinagógából előálltak némelyek, akiket szabadosoknak neveztek, valamint a ciréneiek, az alexandriaiak, a ciliciaiak és az ázsiaiak, és vitatkozni kezdtek Istvánnal. De nem állhattak ellene annak a bölcsességnek és a Léleknek, amellyel beszélt. Akkor felbujtottak néhány embert, akik azt mondták: Hallottuk, hogy káromló beszédekkel mondt Mózés és Isten ellen. Ezzel fellázították a népet, a véneket és az írástudókat is, majd rátámadva elfogták, és a nagytanács elé hurcolták” (ApCsel 6,8–12).

Ebben a néhány igeversben lépésről lépésre követhetjük a mártírság felé vezető utat. Adott egy ember, aki kegyelemmel és erővel teljes, aki a Lélek bölcsességével beszél, ráadásul csodákat és jeleket tesz. Áldott élet ez, amelyben István nemcsak hallgatója volt az igének, hanem kivételes cselekvője is. Hitelesen szolgált a hívők közösségében, és valódi volt a Krisztusról szóló tanúsága. Ilyen hitéletre vágyunk mi is.

De azt is tudjuk, hogy ahol legjobban tündököl Isten dicsősége, ott lendül támadásba a legvehemensebben a gonosz. Így lett bűnnel szennyezett az Éden kertjének tisztasága; így ébredt gyilkos indulat Káinban a testvére ellen; így kívánta meg Dávid a hűséges hadvezérének feleségét; így próbálkozott a Sátán Jézus félrevezetésével a megkíséretés által. István sem lehetett kivétel ez alól. Amikor az életünk a legjobban dicséri Istent, akkor ostromol a legintenzívebben a gonosz.

Valószínűleg az irigység és a hatalomféltés vezette azokat a zsidókat, akik vitába

keveredtek Istvánnal. Talán el sem jutnak a gyilkosságig, ha egy ilyen vitában képesek lettek volna megszegyeníteni az Isten szolgáját, de erre esélyük sem volt. Ezen a ponton még van lehetősége a mártírjelöltnek a menekülésre, ha engedi magát meggyőzni a támadói által. Napjaink vértanúi is gyakran megmenekülhetnek, ha engednének az erőszakos áttéítésnek és megtagadnák a Megváltót.

NEM ÉRTEM

Aztán a gonosz mozgásba lendül, és ettől kezdve nincs megállás. Ez a lendület néhány ember felbujtásával kezdődik, végül lázadásra nő. A pusztító indulat burjánzik, és amikor már elég embert sikerült behálózni, akkor egymást buzdítva kiáltanak megkövezést, vagy „feszítsd meg”-et.

Ilyenkor már nincsenek érvek, okok, magyarázatok, csupán a vérszemet kapott lázadó dühe és gyűlölete, s az a gyilkosságtól nem enyhül, csak tovább fokozódik.

A legnehezebb kérdés István halála kapcsán az, hogy miért engedte Isten mindezt megtörténni. Nem lett volna hasznosabb a korai egyháznak, ha István életben marad és tovább szolgálja az Urat?

Mindenekelőtt azt kell leszögeznünk, hogy Istent semmiképpen nem okolhatjuk az emberek gonoszságáért. Az ember akaratából tört utat a bűn ebbe a világba, és mind a mai napig szabadon dönthetünk a gonosz mellett vagy ellen. Azt is tudnunk kell, hogy Isten nem gyönyörködik a mártírhalálban és semmiféle szenvedésben.

UGRÓDESZKA

Talán István hite miatt engedte megtörténni az eseményeket. A diakónusnak ugyanis élő hite volt, és éppen ezért egyetlen cél vezérelte: Isten dicsőségének növelése. Ez az ember kész volt akár az élete és akár a halála által is az Úr dicsőségének szolgálatára, ezért is kaphatta meg jutalmul, hogy lássa „a megnyílt eget és az Emberfiát az Isten jobbjára felől állni” (ApCsel 7,56).

István halála után a hívőket még nagyobb intenzitással üldözték, „szétszórtattak, elmentek, és hirdették az igét” (ApCsel 8,4). A diakónus halála az evangélium terjedésének ugródeszkája lett.

Csakis az olyan önfeláldozó élet lehet hasznos az evangélium szempontjából, amely Isten dicsőségét többre értékeli a földi életnél. Ilyen ember volt Dietrich Bonhoeffer németországi evangélikus lelkész is, akit sokan mártírként emlegetnek. A második világháború idején, a börtönben így imádkozott: „szabadíts ki, Uram, de ha a Te nevedet jobban megdicsőíti a halálom, azt is elfogadom. Nem az a legfontosabb, ami velem történik, hanem a Te dicsőséged”. Az ilyen hitben megélt életet és halált gyümölcsözővé teszi az Úr.

E.Á. ISTVÁN BÉLA

Jézus tekintete Péterre – a mártírság nem cél

„...Az Úr pedig hátrafordulva rátekintett Péterre. Ekkor visszaemlékezett Péter az Úr szavára, amikor azt mondta neki: Mielőtt a kakas megszólal, háromszor megtagadsz engem. És kiment Péter, és keservesen sírt” (Lk 22,59–62).

Jézust elfogták, majd a főpap udvarába vették. A tanítványok elmenekültek, azonban Péternek volt annyi bátorsága, hogy titokban megfigyelje, mi történik a Mesterral. Csakhogy többen is felismerték őt, és ezt szóvá is tették. A tanítvány pedig ösztönszerűen mentette a saját bőrét, és mindent letagadott. Mire harmadjára is megtagadta Jézust, megszólalt a kakas, pontosan úgy, ahogy a Megváltó előre kijelentette.

A háromszori tagadás történetének továbbörökítésében Lukács evangélista meg-

említ egy lényeges részletet. A kakas megszólalása után „az Úr hátrafordulva rátekintett Péterre”.

Ha Isten gyönyörködne a mártírhalálban, akkor Jézus abban a pillanatban leplezte volna a tanítványát.

BESZÉLŐ TETTEK

Kívülállóként megállapíthatjuk, hogy nem túl gerinces viselkedés volt ez Péter részéről, főleg azután, hogy olyan merészen hencegett a tanítványtársai előtt, amikor így szólt: „Uram, veled kész vagyok akár börtönbe vagy a halálba is menni” (Lk 22,33).

Jézus azonban nem akarta sem a börtönbe, sem a halálba magával húzni a tanítványát, mert szerette őt, és mert még nagy feladatok vártak Péterre.

Jézus szelíd tekintete minket sem ítél el, pedig mi is gyakran megtagadjuk őt. Igaz, nem olyan szembetűnően, mint Péter tette, de mégis megtagadjuk a magatartásunkkal.

A beszédünkre ügyelünk, a cselekedeteink viszont beszélnek helyettünk. Vigyázzunk, nehogy kétségbeesetten kérdezzük majd: „Uram, mikor láttuk, hogy éheztél vagy szomjajztál, vagy hogy jövevény vagy meztelen vagy beteg vagy fogoly voltál, és nem szolgáltunk volna neked?” (Mt 25,44)

A hagyomány szerint Péter végül nem kerülhette el a kereszthalált, de azért jó tudni, hogy nem Jézus rántotta őt magával.

A mártírság tehát nem lehet célja a keresztyén életnek. A mártírhalál valójában a gonosz tombolásában is győzedelmeskedő isteni akarat.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Az Istennel való kapcsolattartás

A transzcendenssel (természetfölöttivel) való kapcsolattartás a mindenkori embert foglalkoztatta. A pogány vallásokban ezt a szerepet a mágusok töltötték be, hiszen csillagjósokként vagy álomfejtőkként olyan titkok ismerői voltak, amelyek meghaladták az átlagos ember ismeretét. Ilyen mágusok tisztelhettek Jézust is születésekor, őket „napkeleti bölcsek”-ként ismerjük.

Az Ószövetségben az áldozatot bemutató pap töltötte be ezt a kapcsolattartó szerepet (a görög mágia szó az ó-iráni maga szóból származik, jelentése: áldozat vagy áldozás). Áron csak aranycsengettyűvel szegélyezett kék bíbor palástban léphetett a szentélybe az áldozatbemutató alkalmával, hogy „meg ne haljon”, ami egyértelműen kifejezte: az Istennel való kapcsolatba lépés rendkívüli, természetfeletti esemény, amire az ember önmagától alkalmatlan.

ÁLDOZAT AZ ÓSZÖVETSÉGBEN

A Bibliában az első áldozatot Káin és Ábel ajánlotta fel Istennek (1Móz 4,3–5). Mindketten áldozatot vittek Istennek, mind-egyik a maga foglalkozásának megfelelően: gabonát, illetve állatot. Áldozatuk annak a kifejezése, hogy amit munkájuk eredményeként kaptak, az tulajdonképpen Isten ajándéka, amiért abból valamit hálás tartozásként vissza kellene adniuk Teremtőjüknek.

A pogány vallásokban az áldozatoknak a célja más és más volt. Egyik vélemény szerint az ember az áldozattal eteti, táplálja az isteneket, akik ilyenformán rá is vannak szorulva az emberre.

Hasonló gondolat az, hogy egy bajba jutott ember vagy nép úgy érzi, hogy istene haragszik rá, ezért megpróbálja áldozatával kiengesztelni. Igen nagy veszély idején a pogányoknál még az emberáldozat is előfordult (vö. 2Kir 3,26k).

A próféták hangsúlyozták, hogy Istent ilyen módon lekötelezni nem lehet. Többet ér az engedelmesség, mint az áldozat (1Sám 15,22), és előfordulhat, hogy Isten nem hagyja magát kiengesztelni semmilyen áldozattal (1Sám 3,14).

Az áldozatok anyagukat tekintve lehettek állatáldozatok vagy terményáldozatok. Az utóbbiak körébe sorolják a föld terméséből felajánlott első kévét, az új gabonából sült kenyeret (3Móz 23,10.17) vagy a frissen szedett gyümölcsöt (5Móz 26,2.10).

Az ételáldozat lisztből, a hozzá adott olajból és tömjénből állt (3Móz 2). Jelentősége jóval kisebb volt, mint az égőáldozatoké, és inkább csak kiegészítője volt az állatáldozatoknak (4Móz 28–29). Az ételáldozat mellett

gyakran mutattak be itáláldozatot is, rendszerint bort (4Móz 28,7).

Az állatok közül csak szarvasmarhát, juhot vagy kecskét áldoztak, a szegényebb emberek gerlicét vagy galambfiókat (3Móz 1).

A két legalapvetőbb áldozati forma volt az égőáldozat (coláh) és a véresáldozat (zabah). Az elsőnél az állat húsát teljesen elégették, tehát mindenestül Istennek adták; a másodiknál azonban csak egyes darabokat égettek el, a megmaradó részt az áldozati istentiszteleten részt vevő család elfogyasztotta (1Sám 1,3kk). Az áldozati hús elfogyasztása révén pedig az ember közösségbe került Istennel.

Létezett vétekáldozat és jóvátételi áldozat is. Az ilyen engesztelő jellegű áldozathoz hozzátartozott a bűnvallás és a bűnbánat is (3Móz 5,5). Hasonló jellegű áldozat volt, ha valaki rituálisan tisztátalanná vált, és a megtisztulása érdekében kellett az engesztelő áldozatot bemutatnia (pl. a gyermeket szülő asszonynak: 3Móz 12,6kk; Lk 2,22kk).

A patriarkális korban a családfő maga mutatta be az áldozatot (1Móz 31,54; Jób 1,5), később azonban a papság joga és feladata volt az áldozat bemutatása, ezáltal közvetítő szerepük megnőtt és felértékelődött.

Az áldozat bemutatásához tartozó egyik legfontosabb szimbolikus mozdulat a kéznek az állat fejére tétele volt, ami a vétek átruházásának volt a jele. Az áldozat elégetése pedig azt fejezte ki, hogy a légneművé váló test átformálódva kerül Isten elé.

BÁLVÁNYÁLDOZAT: A JÖVEDELMEZŐ ÜZLET

A keresztyénség kezdetben nem számított a római állam ellenségének. Zsidó szektaként tekintettek rájuk, és vallási kérdéseik megoldásába sem nem tudtak, sem nem akartak beleszólni. Belső ügyként igyekeztek tekinteni a zsidók keresztyénellenességére is.

Később azonban, amikor a bálványozás szilárd és következetes elutasítása már a Római Birodalom érdekeit sértette, Krisztus követői azonnal az állam ellenségeivé váltak.

A bálványozás elutasítását rendszerint keresztyén vallási-szellemi szempontok alapján szoktuk vizsgálni és magyarázni: az egy, igaz Isten tisztelete kizárólagos jellegű, és nem tűri meg semmiféle pogány bálványisten tiszteletét a maga közelében. Aki az Urat követi, nem sántikálhat kétfelé! Ez a mi szemszögünk.

Csakhogy Róma szemszöge ennél jóval gyakorlatiasabb volt! Az ókorban a templom és a piactér (legyen az akár a görög agora, akár a római fórum) nem véletlenül volt egymás mellett. A vallási élet és a politikai élet szerves kapcsolatban álltak egymással.

Állami támogatásokból építették a templomokat, állították az istenszobrokat és az oltárokat, és államilag támogatták ezek karbantartását is. Ráadásul az ünnepi áldozatokból, a kegytárgyak értékesítéséből busás és nem mellékesen adómentes jövedelemre tettek szert a kultusz vezetői.

Nem véletlen, hogy a pontifex maximus (legfőbb pap) Augustus császár idejétől kezdve a császári hivatal alárendeltje, és még a keresztyén császárok is előszeretettel vették fel ezt a címet.

A templomok tulajdonképpen bankként is működtek. A római államkincstár például Saturnus, a római főisten (Kronosz megfelelője a görög Pantheonban) templomában volt elhelyezve. A templomoknak akkorra vagyoni volt, hogy kamatra kölcsönt tudtak adni nemcsak magánszemélyeknek, de akár városoknak vagy egyenesen a római államnak is.

Jézus maga is fellépett a római mintára átvett „kultuszi üzlet” ellen, amikor megtisztította a jeruzsálemi templomot: a pénzváltók asztalait felborogatta, és az áldozati állatok kereskedőit elűzte a szent helyről.

szükségszerű módja: az áldozat

Valóságos ipar alakult ki a kultuszhelyek környékén: kiskereskedők bódékból árulták az áldozati állatokat és a kegytárgyakat, az áldozati állatok fel nem használt húsát mézsárszéken értékesítették (Pál apostol több ízben is tárgyalja az onnan vásárolt húsrúval kapcsolatos lelkiismereti kérdéseket), de még a lenyúzott állatok bőrét is átvették a bőrcserző műhelyek.

Semmi sem veszett kárba – mindenből pénzt csináltak!

A GYANÚ ÁRNYÉKÁBAN

Jól ragadja meg és tárja elénk a keresztyénkérdés pénzügyi vetületét ifjabb Plinius (Caius Plinius Caecilius Secundus) bithüni-ai (a Fekete-tenger déli partvidéke) helytartó Traianus császárhoz intézett levele is, a Kr. u. 100-as évek elejéről. A levélváltás felfedi, hogy Pliniust zavarba ejti, hogy nem tud a keresztényekről más vádat mondani, mint azt, hogy keresztények (nem vesznek részt a császárkultuszban, de nem lopnak, nem rabolnak, nem követnek el házasságtörést, nem szegik meg esküjüket stb.).

Traianus császár válaszában így utasítja Pliniust a követendő eljárásról: „Nem kell utánuk nyomozni; ha azonban följelentik és vádolják őket, büntetendők; de úgy, hogy az, aki nem vallja magát kereszténynek, és ezt kézzelfoghatóan bizonyítja, azaz áldozatot mutat be isteneinknek – bár gyanús a múltja –, megbánása alapján nyerjen bocsánatot. Névtelen följelentéseknek azonban egyetlen ügyben sem szabad helyt adni, mert ez a leggyalázatosabb módszer, és semmiképpen sem méltó korunkhoz” – írja a császár.

Plinius későbbi beszámolójában arról ír, hogy az intézkedések hatására „az elnéptelenedő templomokat megint egyre többen látogatják, és a szent ünnepeket hosszú szünet után újból megülik, és mindenfelé megint kelendők az áldozati állatok, amelyekre eddig csak igen ritkán akadt vevő”.

A keresztyénség terjedése tehát nemcsak a megszokott rend megbontását, az engedelmisség megtagadását és a tiltott valláshoz való tartozást jelentette a rómaiak számára, de érezhető „államháztartási hiányhoz” is vezetett, ami először bírósági eljárásokat, majd nyílt üldözést vont maga után.

A feszültség további mélyülését mutatja a II. században Tertullianus (Kr. u. 160–225) egyházatyja bálványértelmezése. Míg Pál apostol idején a belső lelkiismeret és a külső megbotránkozás szabta meg például azt, hogy keresztyénként ki hogyan érintkezhet bálványokkal, addig Karthágó püspöke egyértelműen kijelentette bálványimádásról szóló írásában, hogy keresztyén ember nem

gyakorolhat olyan mesterséget, melynek köze van a pogányok kultuszához.

A megtért ember, ha építész, akkor hagyjon fel pogány templomok és áldozati oltárok építésével; ha szobrász, akkor ne faragjon bálványszobrokat; ha aranyműves, akkor ne készítsen pogány jelképeket!

Sőt, egyes foglalkozások és szakmák egyenesen tiltottak voltak: költő értelemszerűen nem lehetett keresztyén ember, mert akkor a pogány isteneket kellett volna dicsőítenie; nem lehetett tömjénkereskedő, mert ezt az illatszert (akkor még csak) a pogány oltárokon füstölögtették; de nem lehetett katona sem, mert akkor a császárra kellett volna fel esküdni, és áldozatot kellett volna bemutatnia a földi istenségnek.

Az áldozatbemutatás az ókor minden népének gyakorlata volt tehát. Babilontól

Rómáig a szent helyeken fel voltak állítva a különböző isteneknek szentelt oltárok, s azokon égették el az áldozatra szánt állatokat.

Izrael népének az istentiszteletében is központi szerepe volt az áldozati szertartásnak, s ekörül voltak ugyan más liturgiai elemek is (ének, ima, áldás, áldozati étkezés), az igazi kultuszi esemény mégis az áldozatbemutatás volt. A babiloni fogságba került népnek, majd a nagy zsidó háború (Kr. u. 70) után a zsidóságnak egyik legfájóbb sebe az lett, hogy templom híján ezt a fajta istentiszteletet nem gyakorolhatta.

ÚRVACSORA: A MEGISMÉTELHETLEN ÁLDOZAT

A keresztyénségből azonban már kezdettől fogva hiányzott az állatáldozat szokása, mert Jézus Krisztus volt a végső, tökéletes áldozat. Jézus Krisztus magára vette a mi bűneinket, és helyettünk halt meg. Egyszer és mindenkorra szóló áldozat volt ez!

A római egyház felfogása ezzel szemben úgy tartotta, hogy a mise Krisztus áldozatának napenkénti megisméltése. Kálvin és a

többi reformátor ezt borzasztóan helytelennek találta.

A reformátorok a mise áldozatjellegéről éppen ezért az istentisztelet igehirdetés-jellegére helyezték át a hangsúlyt. A reformátorok mind elvetették az átlényegülés tanát és az ostyakultuszt, de míg Zwingli szerint az úrvacsora nem egyéb egy múltbeli esemény emlékezetbe idézésénél, addig Luther és Kálvin szerint az úrvacsora a feltámadott Krisztussal való találkozás szent alkalmá.

Luther szerint Krisztus nem zárható a jegyekbe, de annyira tartott az úrvacsora elspiritualizálásától és emlékünneppé zsugorodásától, hogy térbeli jelenlétét mégis hangsúlyozta: Krisztus jelen van a jegyek felett, alatt vagy bennük. A kenyér és a bor Isten ígéretének hordozói, érvényük nem függ azok elfogadásától vagy elutasításától.

Kálvin pedig az elmaterializálás veszélyét igyekezett megelőzni. Krisztus személyesen jelen van Lelke által az úrvacsorában. A hangsúly nem a jegyekre, hanem a Krisztussal való személyes találkozásra esik. Szentlélek teszi hatékonyá az úrvacsorával valóélést. Az átváltozás ugyanis nem a je-

gyeké, hanem az életünké kell hogy legyen!

Református úrvacsorázásunkat sokszor érte már az a vád, hogy gyászünnepi komorsággal és nem a bűn alóli felszabadulás örömeivel részesülünk Krisztus megtörtetett testében és kiontatott vérében. Pál intése komolyságra int, de Bullinger Henrik szerint ez csak arra irányul, hogy aki önmagát vizsgálja, az másokat ne ítélgessen!

Az úrvacsora a mennyei közösség előképe, amire korábban már Krisztus is példát adott azzal, hogy asztalközösséget vállalt a vámszedőkkel és a farizeusokkal. Az úrvacsora éppen hogy közösséget formál Krisztussal és egymással!

Az Istennel való kapcsolattartás tehát rendkívüli esemény, történjen az akár áldozaton, akár úrvacsorán, akár az imádságon keresztül. Nem dogmatikai kérdés, még csak nem is babonaság vagy mágia kérdése: a hívő ember azon félelmes és szentséget óhajtó vágya, hogy élete Urával találkozzon!

A keresztény újságíró ma hitvédő és honvédő is egyszerre

„Azzal a hittel indultam el az újságírói pályán, hogy én végre kiteljesíthetem őseim elnyomott, tönkretett sorsát” – mondja FRIGYESY ÁGNES. A Szalézi-díjas újságíró szerint ma már nem áldozatok vagyunk, hanem a magyarság felemelkedésének aktív részesei.

– Lapszámunk témája az áldozat. Három könyvedben és számos cikkedben foglalkoztál hűségese tanúságtevőkkel, áldozatvállalókkal, akik szenvedések között sem adták fel a reményt, a szolgálatot. Hogyan emlékszel rájuk?

– Szeretettel és nagyrabecsüléssel. Hiszen Ferencz Béla Ervin, Bíró Antal János ferencesek, Tőkés István református lelkész, teológus vagy Harangozó Ferenc, a Burg Kastl magyar gimnázium volt igazgatója részben a kommunista diktatúra áldozataivá váltak, mivel sokéves börtön, hátrátétel, mellőzöttség elviselése mellett pályájuk kibontakozását is akadályozta a rendszer. Igaz rájuk ama nemes gondolat: devictus vincit! Vagyis legyőzve győztek. Szabadulásuk után hitüket, magyarságukat megőrizve szolgálták tovább Istent és népüket. Tőkés István bátyámhoz és Ervin atyához külön atyai szeretet fűzött. Ha Erdélybe utaztam, mindkettőjüket meglátogattam, István bácsit kolozsvári otthonában, Ervin atyát a ferencesek szárhegyi kolostorában. Emléküket tisztelő szeretettel őrzöm.

– A magyarság elmúlt száz éve annak jegyében telt, hogy áldozatok vagyunk. Ki kell-e lépnünk ebből a lélekfájdító áldozat-szerepből ahhoz, hogy továbblépjünk, gyógyuljunk és felemelkedjünk?

– Hogyne. Ha családi gyökereimre tekintek, őseim: nagyszüleim, szüleim is áldozatok voltak mind anyai, mind apai ágon a diktatúra évtizedeiben, hisz keresztény, hívő, anyai ágon nemesi, katonacsaládból, a legüldözöttebb társadalmi rétegből származom. Börtön, kitelepítés, másodrendű állampolgári lét jellemezte sorsukat.

Apámat az ügyvédi pályáról, anyámat a karnagyai pályáról tiltották le. Apai nagyapám testvére: Frigyesy János, a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt., a későbbi Magyar Rádió és Magyar Távírási Iroda egykori kereskedelmi vezetője, majd vezérigazgatója 1944-ben, a német megszálláskor vált földönfutóvá.

A sok családi elnyomatás ellenére ifjú újságíróként azzal a hittel indultam el az újságírói pályán, hogy én végre kiteljesíthetem őseim elnyomott, tönkretett sorsát! Nagyapa verseket, drámákat írt, munkásságát szeretném felfedeztetni a magyarság számára. Ma már erős hitemet és erőmet a felemelkedé-

sünk szolgálatába állítottam. 2010 óta már nem áldozatok vagyunk, hanem a magyarság felemelkedésének aktív részesei.

– Magyar-könyvtár szakos diplomával lettél keresztény újságíró. Mi a szép számodra ezen a pályán?

– Minden. A kezdeti nehéz, küzdelmes, anyagilag instabil évek után ma már élvezhetem munkám gyümölcseit. Különleges, nagy-szerű művészeket, politikusokat, közéleti személyiségeket, egyházfőket ismerhettem meg. Csodás szépművészeti tárlatmegnyitók, koncerteken, egyházi rovatvezetőként fontos hitbeli eseményeken vehettem, vehetek részt. S ha az ember az igazat mondja, és belső iránymutatója szerint szabadon írhat: ez a legnagyobb kegyelem az életben!

– Hogyan látod azt a világméretű ideológiai küzdelmet, amelyről Balog Zoltán dunamelléki püspök azt mondta, hogy ez a globalista ideológia először csak kigúnyolja, majd semmibe veszi a keresztény hitet, aztán megszégyeníti a hit képviselőit, a végén pedig – ahogy a világban sok helyen – fizikai értelemben is üldözni kezdik őket.

– A püspök úr jól látja ezt a folyamatot. Kemény küzdelem részesei vagyunk. Ennek ellenére nem adhatjuk fel helytállásunkat a jó és nemes célok mentén. Az igazi keresztény újságíró ma hitvédő és honvédő is egyszerre. Remélem, fizikai üldöztetésünket kell megélnünk a 21. században...

– Tavaly új kötettel jelentkeztél, ezúttal Bőjte Csaba küldetéséről. A könyv 2003-tól kíséri figyelemmel a ferences szerzetes szolgálatát. Miért tartottad fontosnak kötetbe ren-

dezni a hozzá fűződő írásaidat, fényképeidet, kiegészítve az ő gondolataival?

– Újságírói hivatásom szolgálat. Mivel 18 évvel ezelőtt Hámori József akadémikus, professor titkárnője, Kiss Melitta megkért, hogy készítsék interjút Bőjte Csaba ferences-sel, akit akkor még nem ismert a magyarság, jó szívvel mondtam igent. Hiszem, hogy a Jóisten embereken keresztül mutatja nekünk a hozzánk méltó, számomra megfelelő újságírói feladatokat. Ez az egyszeri interjúkészítés elvezetett egy olyan rendkívüli emberhez, akinek munkásságát jó szívvel, minden további felkérés nélkül, önkéntes munkával kísérem mindmáig.

A Dévai Szent Ferenc Alapítvány megalakulásának 25. évfordulójára készülve rádöbentem arra, hogy 17 éves újságírói munkám különleges értéket képvisel. S mivel a Biblia szerint értékeinket ne az asztal alá, hanem a fényre helyezve láttassuk, kötetbe rendeztem Csaba testvér munkásságáról szóló fotóimat, tudósításaimat, első interjúmat, zárandokokhoz szóló leveleit, kiegészítve az ő veretes gondolataival.

– Mit jelent Bőjte Csaba személye a magyarságnak?

– Bőjte Csaba egyedülálló erőt és képességet kapott feladatai ellátására Istentől: mintegy 6000 árva és nehéz sorsú gyermek felkarolása, gyermekmentő otthonok működtetése, egykori kastélyok, tönkrement laktanyák rendbetétele és keresztény, magyar népének evangelizálása. Valamint írói vénájáról se feledkezzünk meg! Remek, többkötetes szerző!

– Az általad vezetett Budapesti Székely Kör aktív hagyományörző, honismereti tevékenységet végez, bár a világvárvány benneket is akadályoz. Milyen terveitek vannak idénre?

– A világvárvány ellenére folytatjuk munkánkat: online esteket tartunk. Januárban a népszerű *Hazajáró* televíziós műsor két utazójánál jártunk: Kenyeres Oszkárrel és Jakab Sanyival találkoztunk Vácon. Február végén Petrás Mária és Alina csángó művészeket látogatjuk meg pomázi otthonukban. Márciusban a történelmi Batthyány család képviselőit szólaltatjuk meg: Hogyan őrzik hagyományait, magyarságukat nemesi, történelmi családjaink? Várjuk a szigorítások feloldását, hogy honismereti kirándulásainkat is folytathassuk. Áprilisban, májusban és szeptemberben készülünk egy-egy újabb erdélyi könyvbemutató körútra. Ősszel, ha Isten is akarja, televíziós film is készül a körútról.

Áldozatvállalás

Mivel egy korábbi lapszámában beszéltünk a szeretetről, most nem hagyhatjuk ki az áldozatvállalást, hiszen ez a szeretet gyakorlatban való megvalósításának egyik legszebb példája. Jézus azt mondta, hogy „nincs senkiben annál nagyobb szeretet, mint aki életét adja a barátaiért” (Jn 15,13). Az isteni áldozatvállalás felső foka az, hogy életét adja valakiért. Jézus ezt tette, hogy kiengesztelje az Atya emberek iránti haragját, és számunkra Isten kegyelmét megszerezze.

Természetesen Isten nem azt várja tőlünk, hogy az életünket áldozzuk valakiért. Voltak korok, mikor az uralkodók ezt várták el a férfiaktól. Háborúk követték egymást az évszázadok folyamán, s fiatalok milliói adták életüket a királyért vagy a nemzetért.

Hála Istennek ezek az időszakok véget értek Európában. Már eltelt szinte nyolcvan év azóta, hogy fiainkat fegyvert fogni kényszerítették, és mára a sorkatonaságot is felszámolták. Ebből gondoljuk, hogy a mi korunkban a háborúk már nem harcerekken fognak lezajlani, hanem sokkal magasabb körökben viszik véghez őket.

FELNŐTT TULAJDONSÁG

A magyar nyelvben az „áldozathozatal” azt jelenti, hogy az ember valamilyen céllal lemond értékeinek, pénzének, idejének egy részéről. Tehát az áldozatvállaláshoz önzetlenség kell. Minden, amit szeretetből a másikért teszünk, áldozatvállalás. A világ egyik legnemesebb cselekedete ez. Rengeteg példát lehet felsorolni, álljon itt néhány a teljesség igénye nélkül.

Az áldozathozatal felnőtt tulajdonság, erre a gyerekek általában nem képesek. A gyerekek, ahogy nőnek és közelednek a kamaszkorhoz, egyre önzőbbé és egyre egocentrikusabbá válnak, az ő elképzelésük szerint a világ körülöttük forog, és erre szükségük is van a személyiségfejlődésükhöz. Tehát nem kell túlságosan dorgálni egy kamaszt, amiért önző, mert ez egy életkori sajátossága. Ennek ellenére tanítani kell nekik az önzetlenséget, de lesznek évek, amikor úgy tűnik, hogy teljesen hiábavalóan.

Az áldozatvállalás tehát a felnőtt emberek sajátossága, de ez nem azt jelenti, hogy mindenkiben megvan. Sőt azt látjuk, hogy az emberek egyre önzőbbek, és egyre inkább csak a saját életük, dolgaik érdeklik őket. Nagyon nehéz ma megmozdítani bárkit is, hogy valaki másért tegyen valamit.

GYERMEKVÁLLALÁS

Éppen ezért az áldozatvállalás csíráját keressük előbb a családokban. Ennek első lép-

csője a gyermekvállalás. Azért neveztem első lépcsőnek, mert a fiatal családok legelőször ezzel szembesülnek. A legtöbb házaspár úgy vállal gyermeket, hogy fogalma sincs ennek a valóságáról; ezzel akkor szembesül, amikor a gyermek megszületik, és leköti az anyának minden percét.

A világ legszebb érzése anyának lenni, viszont ez rengeteg lemondással jár. Nem véletlen, hogy a 21. században főleg Nyugat-Európában rengeteg fiatal család tudatosan nem vállal gyermeket, mert a nő nem áldozza fel a karrierjét, a pár nem áldozza fel a szabaddidejét és egyetlen nyaralását sem azért, hogy csecsemőt neveljen.

A gyermekneveléshez rengeteg önzetlenség kell, mert a kisgyerek évekig leszívja a szülők minden energiáját, főleg, ha több is van, és mire önállóodik és eléri a tizenéves kort, már a nyakunkon a kamaszkora, amikor még jobban kell figyelni rá, mint pelenkás korában (tisztelt a kivételnek.)

Ha a gyermek valamilyen fogyatékossgal születik, az hatalmas terhet ró a szülők vállára, hiszen egy autista vagy egy halmozottan fogyatékos gyermek hiába nő, nem önállóodik, a teher a szülők vállán egyre nagyobb lesz, így az áldozat is nagyobb.

SZÜLŐVÁLLALÁS

Mire a gyerek felnőtt, a szülők megöregszenek, és sok esetben gondozásra szorulnak. A modern kor, az orvostudomány fejlődése, a kevesebb fizikai munkával járó élet kitolta az ember életének határait, így viszont a krónikus betegek száma megnőtt, ezzel együtt nő az akár hosszú éveken át gondozásra szoruló szülők száma is. Az állam támogatja ugyan, hogy fizetett gondozót lehessen fogadni melléjük, ez mégsem oldja meg teljesen a helyzetet, hiszen előfordul, hogy kezelésekre kell vinni az idős szülőket, vagy éjszakára sem lehet magukra hagyni őket, s ezek a feladatok rendszerint valamelyik gyermekükre hárulnak.

Ezekben az esetekben az áldozatvállalás mértéke teljesen egyénfüggő. Amíg egyik gyermek számára (ugye itt felnőtt gyermekekről beszélünk) teljesen természetes az, hogy a szülőt kezelésre kell vinni, vagy főzni, takarítani kell rá, addig a másik gyereknek még az is megterhelés, hogy tüzet rakjon, vagy egyáltalán meglátogassa a beteg szüleit. Míg egyik roskadozik a teher alatt, addig a másik éli világát, és esetleg felhívja telefonon szüleit, és pár percet áldoz rá csak az idejéből.

Mindenki annyi áldozatot képes vállalni, amennyi szeretet van benne. És hozzáteszek még valamit, mert ez is ide kívánczik: a gyermek annyi szeretetet és gondoskodást ad a szülőnek, amennyire ő emlékszik. Ha valamilyen sértettséget hordoz magában a szülő iránt, az megakadályozza az áldozatvállalásban is.

KITARTÁS

Az áldozatvállalás különböző formáit megtaláljuk a munkahelyeken is. Azok az emberek dolgoznak többet, akik önzetlenebbek, jobbak. Ők elvállalnak többletterhetet, őket lustább vagy önzőbb kollégáik gyakran ki is használgják.

De beszélhetnénk a családokon belül fordított esetekről is, amikor a szülő tűr felnőtt gyermekének, aki rossz útra tért, vagy egyszerűen még negyvenévesen sem hajlandó a saját lábára állni. Most, főz, takarít rá, gyermeke pedig sokszor emberszámba sem veszi. Legtöbb esetben elkényeztetett gyermekekből lesznek ilyen felnőttek, akik lelkiileg nem nőttek fel, hanem megmaradnak önző, a szüleit kihasználó kamasznak.

Hol a tűrőhatár? Nem lehet megmondani, mert ez egyéneként változik. Van, hogy szakad a cérna, az ember felrobban, és nem hajlandó tovább csinálni, és van, hogy a családtag kitart a végsőig, felneveli a gyermeket, útjára bocsátja, kitart a társ mellett, és a szülőt elgondozza egészen a sírig.

Az LGBTQ-érzékenyítés rombolja a hagyományos családmodellt

Sikeres és gyarapodó nemzeté válnánk, ha rendeznénk az Úrhoz fűződő kapcsolatunkat, mondja dr. Kékesi Raymund jogász, jogvédő, háromgyermekes családapa, aki szerint fontos, hogy az értelmes áldozatvállalás készségét a gyermekeinknek is továbbadjuk.

– A közösségi oldaladon bemutatkozásodat így kezded: „keresztyén, református, magyar”. Mit jelent családodnak a gyülekezeti háttér?

– Gyermekkoromtól a Fasori református gyülekezetbe jártam. Nagyon szerettem a lelkészünket, Páll Lászlót, ő azóta sajnos elhunyt. Hatalmas tudású, csodálatos ember volt. Ő készített fel a konfirmációra, és emberileg is nagyon közel kerültünk egymáshoz. Aktív tagja voltam e gyülekezetnek, s persze a konfirmandus, majd az ifjúsági csoportoknak. Később a feleségemmel is visszajártunk e gyülekezet házaspáros körébe. A Baár-Madas Református Gimnáziumban, ahová jelenleg már két gyermekem is jár, megismerkedtem Berkesi Gábor tiszteletes úrral, az iskola lelkészével. Jó barátság fűz hozzá. Ő a Pozsonyi úti református gyülekezet lelkésze, ahová lakhelyünk szerint akkoriban tartoztunk, Édesanyámmal az ő istentiszteleteit és egyéb gyülekezeti alkalmait látogattuk. Jelenleg Budán, Hűvösvölgyben lakunk, ahonnan egy ideig visszajártunk a fasori és a Pozsonyi úti templomba, de két, majd három gyermekkel ez egyre nehezebb lett, s végső soron tartottuk magunkat ahhoz az egyházi előíráshoz, hogy a lakóhelyünkhöz legközelebbi gyülekezetbe járjunk, így pár éve a pesthidegkúti református gyülekezet tagjai vagyunk. A gyülekezetben feleségem és gyermekeim is jól érzik magukat, Zselyke lányom részt vesz a nyári hittantáborokban, s jelenleg együtt készül a többiekkel a tavaly esedékes, ám a vírushelyzet miatt tolódo konfirmációjára. Elmondhatom tehát, hogy bár igazán hűségesnek gondolom magunkat, mégis három gyülekezethez kötődünk, és persze számos egyházi intézményünkhöz. Nem véletlenül végeztem mind a jogot, mind a bölcsész-kart a Károli Gáspár Református Egyetemen.

– Az áldozatvállalásnak komoly erkölcsi tartalma van, ellenben a magyar nemzetnek az elmúlt száz éve arról szólt, mennyire nem jó áldozatnak lenni.

– Isten egészen biztosan velünk van, ha igaz ügyért hozunk áldozatot, még akkor is, ha nem azonnal érzékeljük a segítségét, vagy nem oly módon, ahogy azt mi szeretnénk vagy elvárnánk akkor. Természetesen emberek formájában is küldheti a segítségét.

Sokszor megtapasztaltam, hogy nem szabad csüggedni semmilyen vertnek tűnő helyzetben sem. Nagyon fontos, hogy az értelmes áldozatvállalás készségét a gyermekeinknek is továbbadjuk. Bár a magyar nemzet egyértelműen a 20. század áldozata, mégiscsak jó dolog magyarnak lenni. Az biztos, hogy fárasztó folyamatosan a hitünkért, a magyarságunkért és a hazánkért küzdeni, és örülnék, ha e helyett végre valóban sikeres és gyarapodó nemzeté válnánk, legalább Kárpát-medencei szinten, de ehhez elsőként a fejekben és az Úrhoz való viszonyunkban kell rendet tenni.

– Balog Zoltán püspök szerint világméretű ideológiai küzdelem zajlik. A globalista ideológia először csak kigúnyolja, majd semmibe veszi a keresztyén hitet, aztán megszegyéníti a hit képviselőit, a végén pedig fizikai értelemben is üldözni kezdik őket. Hívó emberként, közéleti aktivistaként hogyan látod mindezt?

– Balog Zoltán a Baár-Madasban a hit-tantanárom volt, és örülök, hogy személyében olyan püspökünk van, aki mindezt világosan látja. A baloldali istentelen ideológiák múltat és hagyományokat eltörlő törekvéseinek útjában áll a keresztyén hit, ám talán még nagyobb baj, hogy a liberális közbeszéd által tematizált közéletünkben a látszatkeresztyéneknek is útjában állnak a valódi hitvallók. Ki kell mondani, hogy jelenleg a mi látszólag keresztyén társadalmunkban is ke-

resztyénüldözés van, és sokszor nem csak az úgynevezett baloldaliak részéről.

– Tiltakozó akciót kezdeményeztél a Magyarországon is gőzerővel folyó LGBTQ-érzékenyítés ellen, a nagy port kavart Meeseország mindenkié című mesekönyv apropóján. Ennek szerzői klasszikus meséket mesélnek újra, a liberális világlátás szemszögéből. Miért a gyermekek a kiemelt célcsoportja a genderideológiának?

– Az LGBTQ ma már vagy 70-féle nemi identitást különböztet meg. Érzékenyítése a teljes családot és az egész társadalmat célozza, ám például óvodai vagy általános iskolai foglalkozásokba emelve rendkívül hatékonyan művelik, ahogy azt az amerikai példák is igazolják. Azokban a demokrata vezetésű USA-tagállamokban ugyanis, amelyek oktatási intézményeiben az elmúlt évtizedekben bevezették a hasonló érzékenyítő programokat, a fiataloknak már csak alig 70 százaléka vallja magát heteroszexuálisnak, a többi pedig az LGBTQ-skála különböző fokain helyez el magát. Európában is ez a cél.

A még ellenálló republikánus államokban egészen más a helyzet. Mindez mára egyértelműen a hagyományos társadalom és családmódel rombolásának egyik fő eszközévé vált, tovább gyengítve a közösségek és nemzetek kollektív immunrendszerét, ami egyebek mellett a fogyasztói társadalom és a globalizmus további építését szolgálja.

– Miért van az, hogy a magyarságot érintő jogsértésekre a liberális jogvédelem a füle botját sem moztatja?

– Európa-szerte elismerik és védik a kisebbségek jogait, ha azok valamifajta szexuális kisebbség vagy jobb esetben valamiféle fogyatékossgal élők jogai. Az utóbbival természetesen semmi gond nincs, a liberális jogvédelem azonban elsősorban az ő jogikat képviseli, a nemzetek és az úgynevezett őshonos kisebbségek jogai pedig sem nekik, sem az unió döntéshozóinak nem számítanak. Ezt ékesen bizonyítja, hogy az Európai Bizottság hatáskör és illetékesség hiányában elkaszált az őshonos nemzeti kisebbségek jogait szabályozó keretgegyezmény vagy keretszabályok létrehozását, számos tagállamban élő, több millió uniós polgár támogató aláírása ellenére is. Ha a nemzeti kisebbségek kollektív jogai csorbulnak, ez értelemszerűen magával hozza a kisebbségek tagjainak egyéni jogsérelmeit is, legyen szó az anyanyelvhasználatról vagy az elkobzott vagyonok visszaszolgáltatásáról.

A sikerhez vezető áldozat

Beszéltünk az áldozatvállalásról a másokért vállalt áldozat vonatkozásában. Ez az egyik legnemesebb cselekedet, amit tehetünk egymásért. Viszont fordítsuk egy kicsit magunk felé ezt a tettet, és nézzük meg, milyen áldozatot vagyunk hajlandók megtenni önmagunkért, vagy milyen az, ha mások hoznak értünk áldozatot, és arról is gondolkozzunk el, milyen, ha az egész családnak áldozatot kell hozni egy kitűzött cél érdekében.

Sokszor látunk a televízióban sportolókat, akik beszélnek a sikereikről, győzelmeikről, büszkén mutogatják a medáljaikat másoknak. Gyakran szoktak irigykedni rájuk, de legfőképp a sikereikre. Hasonlóképpen látunk sikeres orvosokat, kutatókat, befutott vállalkozókat, akiket mindig karrierjük csúcán mutatnak be a televízióban, és sokan sóhajtoznak otthon, hogy bárcsak ők is ilyen befutottak vagy híresek, netalán gazdagok lennének.

Gyakran szoktam pályaválasztásról kérdezni gyerekeket, és minél kisebbek, annál nagyobb álmaik vannak: ügyvéd, orvos, űrhajós, pilóta, kommandós, világsztár szeretnének lenni.

ÖSZTÖNZÖTT ÁLDOZAT

Nézzünk meg sikeres embereket, de ne csak a karrierjük csúcán, hanem nézzünk mögé, és keressük meg a befektetett munkát is. Az emberek a sikert, az elért eredményt szokták irigyelni, de az ahhoz vezető munkát nem. Pedig repülő sült galamb nem létezik. De vajon mi van a kiemelkedő eredmények mögött? Milyen úton értek el idáig felmutatóik? Vajon azok, akik irigylik őket, fel tudják egyáltalán mérni azt az óriási munkát, amit ezek az emberek befektettek, míg elérték ezeket az eredményeket?

Minden elért siker áldozatot követel. Van, hogy egyéni áldozatot, de sok esetben áldozatot kíván az egész családtól. Viszont nem mindegy, hogy milyen és mekkora áldozatot kell meghozni, és hogy kinek származik kára belőle.

Amikor a gyermek küzd a sikereiért, a szülő is áldozatot szokott hozni. Ezek mindig kedves áldozatok, hiszen a szülő álma az, hogy a gyermeke eredményeket érjen el, és sikeres legyen abban, amit csinál.

Van szülő, aki sem időt, sem anyagi áldozatot nem sajnál azért, hogy a gyermeke elérje a vágyait. Az viszont problémát okoz, ha a szülő a saját vágyait próbálja meg a gyermekein beteljesíteni, és a gyermek nem az őáltala kitűzött álmokért küzd.

A másik nagyon fontos dolog, amit meg kell vizsgálni, hogy vajon a gyermekünk „gyermeki én”-je nincs-e veszélyben. Az iskolán kívüli órák, élsportolók esetén a minden-

napos edzések elvehetik a gyermektől a gyermekkorát, a spontán játszás idejét, amelyre nagyon nagy szükség van, és baráti kapcsolatokat sem tud kialakítani idő hiányában.

Óvakodni kell a végletektől olyan értelemben, hogy egy iskola vagy valamilyen sport miatt ne legyen szabadideje a gyermeknek. A gyerekek általában nem szoktak túlzottan ambiciózusak lenni. Ilyen esetekben leginkább a szülők kényszerítik a gyermeket olyan feladat végzésére, ami teljesen elveszi a szabadidejét.

ÖNKÉNTES ÁLDOZAT

A sikerért hozott áldozat már teljesen más megítélés alá esik, ha például felnőtt ember kergeti a sikert. Nincs probléma, ha a felnőtt egyedülálló, és a saját idejét áldozza fel.

A gond akkor kezdődik, ha házasságban él, és gyerekei is vannak. A karrierista szülő, aki a legfontosabb céljának a siker hajszolását tartja, olyan értékes időt áldoz fel gyakran, amit a családtól vesz el.

Általában az ilyen szülő vagy társ nem veszi észre a családban végzett rombolását, mert úgy érzi, hogy ő ezzel épp a családjáért hoz áldozatot, ami anyagi vonatkozásban igaz is, viszont sokat von el lelkiekből.

Munka miatti áldozatvállalás tekintetében nagyon fontos az időtartam. Mert ha a képzés vagy a túlóra rövid távú, akkor ezt egyetlen család sem sínyli meg, sőt kicsit lelki edzésben tartja a családot, és egymásra való odafigyelésre készíti, de ha hosszú ideig tart, a hatása ennek az ellenkezője lehet.

Nem tudom, vizsgálták-e már a külföldi munka miatt külön élő családok lélektani változásait. Válás esetén sok tanulmány van, de távkapcsolatban élő családok esetében sokkal kevesebb. Vajon amikor az egyik családtag a külföldi munka és az ezzel együtt járó távkapcsolat mellett dönt, van-e elképzelése arról, hogy mekkora rombolást tud ez hozni a kapcsolatában: elidegenedést, idegrendszeri problémákat, megcsalást, esetleg válást,

és hogy ez milyen hatással van a felnövekvő gyermekekre, akinek az életéből gyakorlatilag hiányzik egy szülő, vagy csak képernyőn látható az év legnagyobb részében?

Ma az anyagi gyarapodásért cserébe nagyon sok áldozatot hajlandó meghozni sok ember, talán többet is, mint kellene. Egyre inkább válnak az anyagiak fő szemponttá egy családban. Semmi más nem számít, csak külföldről jöjjön az euró.

Hála Istennek, vannak kivételek is, ismernek olyan családokat, amelyek a szerényebb életkörülményeket választották azért, hogy a családfőnek ne kelljen külföldre mennie dolgozni, és inkább az anyagiakat áldozták fel a család együtt maradásáért.

Nagyon sok esetben egy döntés következményei csak hónapok vagy évek múlva mutatkoznak meg, vagy amikor megmutatkoznak, már visszafordíthatatlan változásokat eredményeztek.

AZ ÁLDOZAT ÁRA

Előfordul, hogy a siker érdekében áldozatot kell hozni, de a család vállalja, és mikor elérik, boldogabbak lesznek tőle, még szorosabbra fonódnak a szálak a családtagok között.

Viszont ha a megpróbáltatás hosszú távú, akkor hiába az elért anyagi siker, ha a kapcsolatok megromlanak, és a családok szétesnek.

Tanácsként azt tudnám megfogalmazni, hogy nagyon jól meg kell fontolni azt, hogy munkahelyi sikerért az ember mit áldoz fel. Főleg olyan emberekre veszélyes a karrierizmus, akik szeretethiányos családban nőttek fel, mert az ambíció, a bizonyítási kényszer ilyen esetekben elvakíthat. Ezt csupán tudatosan lehet legyőzni, ha az ember észreveszi, és küzd ellene.

Vizsgáljuk meg, hogy a mi családbunkban mi az elsődleges! Vannak-e értékek, amelyekre felépítettük az életünket, és amelyeket semmilyen anyagi vagy munkahelyi sikerért nem áldoznánk fel?

Megújult a szamoskőrödi református templom

„Dicsérjétek az Urat, mert jó az Úr” (Zsolt 135,3). Istent dicséri a szamoskőrödi (Szatmár megye) református templom megújulása, mert ebből is láthatjuk az Ő kegyelmét az életünkben. Mi is valójában a templom? Erre a kérdésre sokféle válasz létezik.

A templom Isten háza, helyszíne az istentiszteletnek, a lelki épülésnek, a bűnbocsánatban nyert békességnek, a Krisztusban kapott új erőnek, az Úr akaratába való belenyugvásnak.

Azt hiszem, hogy mindenkinek megvan a személyes válasza a kérdésre, és jól van ez így. A lényeg, hogy a templom halára

indít, és emlékeztet a mi Atyánk irántunk való jóindulatára.

Hálával szemléljük a szamoskőrödi templomot, amelynek felújítási munkálatai a végéhez értek.

A renoválás még ősszel kezdődött el, amikor a templom külső falán közel kétméteres magasságig eltávolították a salétromos vakolatot, majd egy speciális anyag injektálásával elzárták a felfelé szivárgó víz útját a falban. Ezt követően a szakemberek négy réteg olyan speciális vakolóanyagot vittek fel a megtisztított falra, amely segíti a téglákban lévő víz elpárolgását, és megköti az ásványi anyagokat.

A különleges munkálatok után elkezdődött a tatarozás látványosabb része: a toronytető átfestése; a toronytető négy sarkán lévő csillag cseréje; az ereszdieszka javítása és újrafestése; a torony ablakainak újrafestése; a falak javítása; a templom teljes átfestése egy kivételes légáteresztő festékkel; a párkányok lemezzel való borítása; a kerítés javítása és újrafestése. Látni az elvégzett munka eredményét és a felújítási munkálatokat végzők szakértelmét, bízunk benne, hogy templomunk ékessége sokáig hirdeti Isten dicsőségét.

Köszönjük a mi megtartó Urunknak, hogy megadta nekünk ezt az örömet. Istené a dicsőség.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Huszonnégy református elkezdte megépíteni a Magyar Megmaradás Házát Mezőteremen

Példaértékű összefogás körvonalazódik a Szatmár megyei Mezőteremen, ahol a reformátusok eldöntötték: saját hajlékot építenek az egyházi, kulturális és közösségi igények kielégítésére. Mindössze huszonnégy tagot számlál a közösség, de így is nekikezdték megépíteni a Mezőteremi Magyar Megmaradás Házát.

A mintegy nyolcszáz éves múltra visszatekintő Mezőterem a történelem viszontagságai közepette számos alkalommal átalakult, lakossága kicserélődött, így történhetett, hogy míg a 18. század első felében egyházas településként tartották számon, saját református lelkésszel, a drasztikus ütemben végbement népességcsere miatt 1777-ben megszűnt létezni a református egyházközség a településen.

Mintegy két évszázadon keresztül nem is éltek reformátusok a Nagykároly közvetlen szomszédságában fekvő községközpontban, ez a kilencvenes évek elején változott, amikor beházasodások révén jelentek meg ismét Mezőteremen.

A maroknyi helyi református magyar gyülekezetté formálása 1996-ban kezdődött, és hosszas missziói szolgálat eredményeképpen 2018-ban jött létre hivatalosan az Irinyi, Érdengelegi, Mezőteremi Társult Református Egyházközség közös tiszteletessel, magyarázta a Maszol megkeresésére dr. Geréb Miklós, a gyülekezetek lelkipásztora.

„Addig élünk, amíg vannak álmaink, céljaink, tudunk a jövőbe tekinteni” – mond-

ta a tiszteletes, amikor arról kérdeztük, hogyan született meg a Mezőteremi Magyar Megmaradás Házának a gondolata. Jelenleg a református istentiszteleteket a Német Demokrata Fórum (NDF) székházában tartják, az NDF ugyanis rendelkezésükre bocsátotta épületét, hogy ott találkozhassanak. Korábban havonta egyszer, három éve azonban már kéthetente tartanak itt istentiszteletet.

„Bár a Német Demokrata Fórum nagy szeretettel befogadott bennünket, az igazi mégis az volna, ha lenne egy saját épületünk, ahol az istentiszteleti szolgálat mellett egyéb tevékenységeket is tudnánk folytatni” – magyarázta a lelkész. Hozzátette, a maroknyi református nagyot álmodott, és eldöntötte, hogy vásárol egy telket a településen, ahol saját hozzájárulással és külső segítséggel felépítik a megmaradás házát.

Geréb Miklós lelkipásztortól megtudtuk, a kezdeményezők hozzájárulását kiegészítő téglajegyvet adtak ki, így akik támogatnák a mezőteremi közösség kezdeményezését, ezüst, arany és gyémánt fokozatú címleteket vásárolhatnak, 50, 250 és 500 lej értékben. A tiszteletes elmondta, hogy az építkezés költségét még így sem tudják előteremteni, ezért mind a magyar kormányhoz, mind a romániai vallásügyi államtitkársághoz pályázni fognak, emellett pedig számítanak az egyházmegye és az egyházkerület támogatására is.

BORSI BALÁZS

Nem hivatalos egyházlátogatás Szamosdarán

A Szatmári-síkságon, Szatmárnémetitől keletre, a Szamos jobb partján, a román–magyar határ mellett található Szamosdara, 118 m tengerszint feletti magasságon. Pusztadaróc községközpontjához tartozik, Szatmár megyében. A település neve már az 1300-as években előfordul oklevelekben, Darah alakban, mint a Darahy család birtoka.

A mintegy 1100 főt számláló falu közel fele református vallású. Versényi István lelkipásztor 2006 óta szolgál a gyülekezetben. Március elején felkereste őt Király Lajos esperes, Kiss József főjegyző és Rácz Ervin sajtóreferens.

A lelkipásztor vendégeit körbevezetve elmondta, hogy a templomot belül már 2008-ban újrafestették, felújították, s az utóbbi években kívül is sikerült renoválni.

Új tető került a templomra és a parókiára is. A parókia külső és belső felújítása mellett a nyílászárókat is kicserélték, s a parókia alagsorában levő gyülekezeti termet is rendbe tették. Az udvaron filagóriát építettek, ez a szabadtéri istentiszteletek idején áldássá vált. A csatornázást is megoldották, és temetőt kerítettek el.

Isten segítségével, a hívek adományai, a gyülekezeti tagok és presbiterek közmunkája, lelkes hozzáállása nyomán érték el ezeket az eredményeket.

A magyar és román állam támogatása mellett, ahogy és amikor tudott, a polgármesteri hivatal is segített.

A négyfős család által lakott parókián méltán áll a józsuei ige: „Én és az én házam népe az Urat szolgáljuk” (Józs 24,15).

RÁ CZ ERVIN

Építsünk biztos alapra!

XXIX. ÖKUMENIKUS NŐI VILÁGIMANAP SZATMÁRNÉMETIBEN

Még mindig szokatlan körülmények között, de idén is megtartották az ökumenikus világimanapot. Tematikáját idén a csendes-óceáni Vanuatu keresztyén női közössége állította össze. Az ökumenikus világimanapot 1870 óta tartják meg világszerte, Szatmárnémetiben ez volt a 29. alkalom. A találkozót a járványügyi előírásoknak megfelelően rendezték meg.

Az idei világimanap témája a Máté evangéliumából vett igeszakasz: „Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva. Aki pedig hallja tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi, hasonló a bolond emberhez, aki homokra építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult” (Mt 7,24–27).

Jézus az idézett példázatban arról beszél, hogy az okos ember kősziklára építi házát, így az nem omlik össze a viharban, míg a balga homokra építkezik. Nem mindegy tehát, hogy az életünk milyen alapon nyugszik. Lehet kőszikla az életünk alapja, amely az élet zajától, gondjaitól nem omlik majd össze, és lehet az életünk alapja homok, amelyet az élet viharai szétzúznak.

MIT GONDOL ISTEN RÓLAM?

Erről prédikált Illyés Sándor szatmárnémeti evangélikus lelkipásztor 2021. március 5-én,

pénteken du. 5 órakor a szatmárnémeti-szamosnegyedi református templomban. Illyés Sándor elmondta, a fenti ige arra tanít, hogy milyen az igazi keresztyén. Valójában az a fontos, hogy Isten mit gondol rólad és rólam. Ha nem tudsz az embereknek Krisztusról beszélni és az ő akaratát cselekedni, nem vagy az övé. Éppen ezért kezdjük el tenni, amit nekünk parancsol. Ez a biztos sziklára való építés lényege – mondta az igehirdető.

Kiss József, a Szatmári Református Egyházmegye főjegyzője igével köszöntött: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.» Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: »Szeresd felebarátodat, mint magadat«” (Mt 22,37b–39).

Pallai Béla szatmári görögkatolikus párokus köszöntésében a keleti egyház nagyböjti imádságát tolmácsolta: „Életem Ura és Uralkodója, ne engedd hozzám a jóra való restség, könnyelműség, pénzvágyás, megszőlás szellemét! Ajándékozd inkább szolgálóknak a józanság, alázatosság, állhatatosság és szeretet lelkét! Igen, Uram és Királyom, add, hogy megismerjem bűneimet, és meg ne ítéljem felebarátomat, mert Te áldott vagy mindörökké. Amen.”

Köszöntőt mondott a főszervező Bogya-Kis Mária református lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nőszövetségi elnöke, megyei koordinátor.

A programot bemutatták és az imádságokat felolvasták a történelmi felekezetek nőszövetségi bizottságának tagjai: Nagy Erika református lelkipásztor, Répásy Mária és Pallai Eleonóra római katolikus, Pálffy Anna Mária unitárius lelkipásztor, Kovács Ágnes baptista, Illyés Andrea evangélikus, Fazekas Carmen görögkatolikus testvérek.

Az ünnepély Vanuatu rövid képes bemutatásával zárult.

A PÁLMAFÁK IS ESZKÖZÖK

Vanuatu a Csendes-óceán délnyugati részén, Melanéziában, Új-Kaledóniától északkeletre, a Korall-tenger keleti szélén található. A hullámok átcsapnak ugyan Vanuatun, Isten védelmezi őket. Ők átéltek a biztos alap fontosságát, akár egy pálmafa által, hiszen ez a növény a mélyre nyúló gyökereivel képes ellenállni bármely erős viharoknak.

A Pam ciklon éjnek idején, hirtelen érte el Vanuatu szigeteit néhány évvel ezelőtt. Az emberek semmit sem láttak, csupán imádkozni tudtak. Reggel, amikor az asszonyok kimerészkedtek a tárolóból, látták, hogy szinte mindent tönkretett a vihar. Ám ekkor észrevették, hogy a hagyományos, pálmalevélből szőtt kunyhójuk épen maradt. A magasló fák megóvták őket a vihar közepette. Bizonyosak abban, hogy Isten hallotta meg imádságukat, és Ő használta fel a természetet, a fákat, hogy megóvják őket azon az éjszakán.

REFSZATMAR.EU

Épül, bővül az óvoda Szamosnegyeden

A magyar állam Kárpát-medencei bölcsőde- és óvodafejlesztési programja keretében immár a harmadik óvoda épül Szatmárnémetiben. Szatmár-Szamosnegyed református gyülekezetében eddig is működött az Árva Bethen Kata Óvoda, mint az egyházkerület első óvodája, de a bővítésnek köszönhetően már napközi otthonos programmal is működhet.

Király Lajos esperes és Rácz Ervin sajtóreferens idei első nem hivatalos látogatásán Szamosnegyedenre indult. Bogya-Kis Mária és Bogya-Kis Ferenc lelkipásztorok fogadták, majd körbevezették őket az Ináului utcán épülő óvoda területén.

Tarr Szilárd vállalkozó ígéretet tett: május végére, június elejére befejezik a munká-

latokat, hogy el tudják indítani a működési engedély beszerzését. Ősztől szeretnék működtetni az óvodát.

MÁR LEHET JELENTKEZNI

Két napközis csoportra koncentrálnak, a részletek pedig kialakulnak a jelentkezéstől függően. Már lehet jelentkezni az egyházközségben, sőt jó lenne, ha a szülők ezt minél hamarabb megtennék. Elsősorban a gyülekezet területén élőköt várják, de ha lesz rá lehetőség, máshonnan is fogadnak gyerekeket.

Az óvoda megtartja egyháztörténelmi nevét: Árva Bethen Kata Óvoda, szimbóluma pedig a bárány, amely az egyházkerület és a gyülekezet címerében, zászlajában is

megtalálható. – mondta Bogya-Kis Ferenc lelkipásztor.

ÖSSZEFOGÁSSAL BŐVÜLŐ SZERETET

Voltaképpen az eddig szeretetotthonként használt épületet adják át erre a célra. A támogatásnak köszönhetően a mintegy 174 négyzetméternyi épületet 260 négyzetméteresre bővítik, és alkalmassá teszik arra, hogy korszerű óvodának adjon otthont. A munkálat elvégzését az teszi lehetővé, hogy Magyarország kormánya összefogott a Királyhágómelléki Református Egyházkerülettel, az egyházkerület pedig az egyházmegegyével, valamint a szamosnegyedi gyülekezetel.

REFSZATMAR.EU

Emléktáblát avattak a KREK székházának falán

A kommunizmus áldozatainak emléknapján, február 25-én emléktáblát avattak a KREK székházának falán, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és az RMDSZ közös szervezésében. Ezzel kívántak megemlékezni az egykor ott, de egy másik, lebontott épületben működött, Széles Sándor által alapított műbútor- és asztalosüzemre, illetve annak megszűnésére – tudósított az erdon.ro.

Az emléktábla készítői az egykori tulajdonos unokái, Schneider Mária és Kósa Irén, illetve a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság. A megjelenteket Forró László püspökhelyettes köszöntötte. Csúry István református püspök Mózes III. könyve 18. részének első öt verse alapján úgy fogalmazott: nyugodtan kijelenthetjük, fájdalommal és nagy keserűséggel, hogy mintha új Babilon épülne.

MÉG MINDIG KÍSÉRT

Áldozatokra és arra emlékezünk, hogy a kommunizmus a hátunk mögött van, de ki kell mondani: féltő, hogy a kommunizmus ismét feléled, hiszen valahonnan, a sötétség mélyéről újra és újra támad különböző formában.

Ha mindent meg akarunk tenni annak érdekében, hogy márpedig újabb áldozatok ne legyenek, akkor hallgatni kell az Úr szavára és be kell tartani azt, mert akkor élni fogunk. Szükség van erre, hiszen olyan időköt élünk, amikor ilyen-olyan szellemi áramlatok hamis

gondolatai támadnak, jönnek állandóan, felsöprik közösségeinket, gyérítik az összetartozás erejét, és tesznek bennünket olyanokká, hogy egy adott pillanatban már nem tudjuk, tényleg maradt-e józan ész azokon a szinteken, ahol normálisan kellene cselekedni.

Szabó Ödön történész, parlamenti képviselő, az RMDSZ Bihar megyei szervezetének ügyvezető elnöke arról beszélt, hogy a 20. században két szélsőséges ideológia sajnos maradandó traumákat okozott az emberek életében, hiszen három irányból is támadtak: meg akarták változtatni az egyént, a családot és a közösséget. Emlékezni kell azokra, akik megszenvedték azokat a társadalmi kísérleteket, melyeket elvégeztek rajtunk – nyomatékosította.

Dukrét Géza, a PBMET elnöke jelezte, hogy tavaly volt 120 éve a gyáralapításnak. Szilágyi Péter, az emléktábla-állítás mozgatóereje ismertette a Széles Sándor-féle műbútorasztalos-üzem történetét. „Amikor e táblával a tisztelet emlékét állítjuk a feledés útjába, el kell

mondani azt is, hogy Széles Sándor és fiai felismerték azt, hogy aki saját magát s ezzel együtt a várost is emelni, erősíteni, gyarapítani akarja, annak saját kezével és eszével kell teremtenie, különben soha előre nem jut. Ez fölöttébb példamutató lehetne a ma emberének is!”

MEGFOJTÓ HALLGATÁS

Meleg Vilmos színművész fellépése után a jelenlevők a székház tanácskozótermébe vonultak, ahol Tótos Áron történész tartott előadást, *Embernek maradni embertelen időben – a kommunizmus nagyváradi áldozatainak emlékére* címmel.

„Azért is tartom tehát lényegesnek a mai emléktábla felavatását, mert hozzájárul a számos el nem mondott történet egy-egy szelvényének megismeréséhez. Rámutat arra, hogy a generációk, esetünkben a Széles Sándor által alapított és utódai révén tovább üzemé fejlesztett családi vállalkozást hogyan tette tönkre az embertelen kommunista rendszer.

Elődeink bátor és sokszor vakmerő cselekedetei arra kell buzdítsanak bennünket, hogy kiálljunk minden olyan próbálkozás ellen, amely ma is veszélybe sodorhatja családunkat és közösségünket. A történelmi tapasztalatok segítsenek bennünket abban, hogy tiszta és értő, de konok tekintettel tudjunk a jövőbe tekinteni, hogy megerősödött hittel vállaljuk annak építését!” – szólított fel az ifjú történész.

CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS

Megújult épületben és korszerű eszközökkel várja a diákokat a Zilahi Wesselényi Református Kollégium

A „Refi” az egyetlen magyar nyelvű tanintézet, amely jelenleg minden korosztályú diáknak tanulási lehetőséget nyújt Zilahon. A város főutcáján az egykori szürke, impozáns épület évtizedekig csak a középiskolások készítette fel a nagybetűs életre, s érettségi után közülük sokan a továbbtanulást választották, és orvosok, ügyvédek, tanárok, lelkesek, sikeres üzletemberek lettek.

Bár az első években szerény körülmények között zajlott a tanítás, a magyar fiatalok büszkén vállalták a „Refiben” töltött éveket, ahol neves, tapasztalt, szakmailag felkészült és együttműködésre törekvő pedagógusok adták át tudásukat, bátorították a diákokat.

A hagyományos oktatás mellett lelki támogatást is nyújt az iskola, vallásos szeltemben neveli növendékeit, hiszen a tanítás minden nap áhítattal kezdődik, és az is-

kolalelkész is naponta a tanulók rendelkezésére áll.

2018-ban óriási lehetőség tárult a kollégium elé. A helyi önkormányzat megnyert egy nagy európai uniós projektet oktatási intézmények felújítására. Az iskola vezetősége benyújtotta iskolafelújítási kérelmét, azt pozitívan bírálták el, majd 2019-ben a tanintézet kiköltözött, átadva az épületet a kivitelező cégnek.

ÚJ BERENDEZÉSEK VÁRJÁK A TANULÓKAT

A 2020-as új tanév a diákok nagy öröme már a felújított, barátságos iskolában kezdődhetett, és az online tanítás hivatalos elkezdeségig, október 21-ig kitartottak, senki nem fertőződött meg, sem diák, sem tanár. Február 8-án az elemisták ismét visszatérhettek az iskolapadokba, aztán a végzősök is csatlakoztak hozzájuk.

Az elmúlt hónapokban, amíg online folyt az oktatás, a tanintézet vezetősége a sikeresen megpályázott program révén 170 új, testmaggasság függvényében állítható padot, széket, három okostáblát, szekrényeket, fogasokat, oktatási eszközöket, vetítőket, vetítőlámpát, számítógépeket, táblákat vásárolt; a kellemes, tiszta, meleg, hangulatos osztálytermekben új és korszerű eszközök várják a diákokat.

Az épület megújult, a falak elegánsak, világosak, a folyosókon és a külső falakon térfelügyelő kamerát szereltek fel, az internetkapcsolat kiváló minőségű.

Mindezek mellett a „Refi” távolabbi jövőjét az új iskolában képzelik el. Annak alapkövetétele 2019-ben volt, s mostanra megérkezett a telken lévő épület bontási engedélye. Tehát hamarosan elkezdődhet az új épület felhúzása.

KULCSÁR MÁRIA

Brutális tények a keresztyénüldözés 2020. évi mérlegén: 60%-os emelkedés a hitük miatt megöltek számában

Ez év elején hozta nyilvánosságra az Open Doors nevű, 29 éve a keresztyénüldözés jelenségeit elemző, tényeit közlétező világszervezet a 2020. évi adatokat. Több mint 600 oldalon elemzi és világnyelveken publikálja is az adott év keresztyénüldözéseinek aktuális, az előzőekhez képest sajnos minden évben valamivel bővülő fegyvertárát.

Hatvan országban végez a rendkívüli feladatot vállaló intézet nem kis kockázattal járó kutatómunkát. Munkatársai 50 országban kitartóan és alaposan, személyesen járnak utána minden keresztyénellenes akciónak, törvényi, állami, más vallások, etnikai ellentétek és egyéb, politikai okok miatt történt esetnek; ezek többsége a vallásszabadság súlyos megsértése, sok esetben súlyos bűncselekmény, emberek kínzása, életek kioltása.

AMI NEM VÁLTOZOTT, ÉS AMI IGEN

Abban az 50 országban, ahol a legszembetűnőbb a keresztyénüldözés, 5,1 milliárd ember él, közülük 760 millió keresztyén. Ők azok, akik rendszeres, olykor napi, máskor alkalmoszerű támadásnak vannak kitéve keresztyén hitük, életvitelük, templomaik, felekezeti hitgyakorlatuk miatt.

Az Open Doors jelentése, illetve annak a kifejezetten világstatisztikai feldolgozását részletező precíz svájci kiadása egyértelművé teszi a vitathatatlan tény: a keresztyénség a világ legnagyobb vallási közössége.

A 2020. évi vallási statisztikák szerint a világ népességének 32,8%-a (kb. 2 milliárd 624 millió fő) keresztyén, 22,5%-a (kb. 1,8 milliárd) muszlim, 13,8%-a (1 milliárd 104 millió) hindu, 7,2%-a (kb. 580 millió) buddhista. A különféle egyéb, törzsi és más vallásokhoz 11,8% (kb. 944 millió fő) tartozik, vallástalan, ateista 11,8% (kb. 944 millió).

A nagyságrendben a többi világvallástól eltérő, azokat jelentős lélekszámban meghaladó keresztyénség ezért már régóta, olykor évszázadokban mérhetően, „szúr szemet” a többieknek. Ez valamikor vallásháborúkban, vallási genocídiumokban is kifejeződött, ma vallási gyűlölködésben, rivalizálásban, területi, helyi konfliktusokban, vallási-etnikai villongásokban, a vallásszabadsághoz való elemi és egyetemes jog durva korlátozásában és még számos formában jelenik meg.

A Krisztus korabeli és közvetlenül halála-feltámadása után uralkodó césároknak, császároknak udvarában az a közmondászerű aforizma járta, hogy ha a Tevere Rómában kiönt, annak a keresztyének az okai. Ha járvány üti fel a fejét, akkor ezért is ők okolhatók. Ha aszály, szárazság sújtja a birodalmat, természetesen a keresztyének a kiváltói. És ha

Róma hatalma valahol katonailag-politikailag gyengülni kezd, netán megroppan, ez is a keresztyének aknamunkája. Szóval nincs új a nap alatt!

NÉGY SZEMBETŰNŐ OK A KERESZTYÉNÜLDÖZÉSBN

A friss keresztyénüldözési mutató az országokat különböző jelenségek, agresszív megnyilvánulások alapján sorolja eltérő kategóriákba. Vannak országok, ahol szélsőségesen magas a keresztyénüldözés indexe. Vannak, ahol nagyon magas, és vannak, ahol magas az üldözés mértéke.

A rendkívüli mértékben üldözöttek kategóriájába 309 millió testvérünk sorolható, ők naponta életveszélyben forognak. 24 országban magas a veszélyeztetettségük, és 340 millió azoknak a száma, akik között mind a három kategória megtalálható és szedi áldozatait.

74 ország van a világon, ahol a szélsőséges állami és vallási vezetés miatt a keresztyéneket egyénileg és közösségekben is nagyon súlyosan korlátozzák hitük szabad gyakorlásában.

2019 októbere és 2020 októbere között az előző évihez (2018–2019) képest is nagyon megugrott az üldözés intenzitása, ami sajnálatos módon halálesetekkel is mérhető. A vizsgált időszakban 4761 erőszakos haláleset volt a Jézus-követők között, ez az előző évinél 60%-kal több (2018–2019-ben 2983 kivégzés, halálra kínzás történt). Megdöbbenő, hogy a 4761 vallási gyilkosságnak a 91%-át Afrikában követték el.

A négy szembetűnő ok tehát: 1. a Covid-19 által kiváltott félelem és bűnbakkérés; 2. iszlamista szélsőségesek által okozott terror és fegyveres gyűlölethullám a Szaharától délre levő övezetben; 3. többezres templomrombolás, templombezárás Kínában, ehhez társul még az ideológiai nyomás és a digitális megfigyelés; 4. a kormányok, vallási

vezetők, pártok által támogatott vallási nacionalizmus előretörése.

LEGYŐZÖTTEK NÉLKÜLI NYERTESEK

Mindezt igen fontos tudni olvasóinknak, s látni, hogy milyen sok arca van a gonosznak, a gyűlöletnek, a keresztyénüldözésnek. Mekkora az arzenálja a világ fejedelmének!

Diabolikus armádiája főként Afrikában, Ázsiában támad, ahol a keresztyénség erőteljesen növekedik. Mi, európaiak, akiknek ősei átérték a protestáns és katolikus armádák erőszaktevéleit, számos fájdalmas történetét a vallásháborúknak, Szent Bertalan-éjszakáknak, török veszedelemnek, pogány hiteknek a próbáját, a bolsevik véreskezdő, kegyetlen ateizmust, a nemzetiszocialista vallástalanságot és mindenféle hit megtaposását, talán beleérzőbbek lehetnénk több százmillió üldözött keresztyén testvérünk mindennapi szenvedésébe, élet-halál küzdelmébe.

Nem jóléti (ál)nyavalyák gyötrik őket. Nálunk pedig akiben él Jézus Lelke, az érzi, teszi azt, ami ilyenkor a legtöbb: imádkozik. Amikor az ima az első és végső lehetőségünk, győzelmes, szelíd fegyverünk. Ami biztosan győzelmet hoz, de egészen mást. A csak nyertesek győzelmét, legyőzöttek nélkül. Prima et ultima ratio – oratio! S ahol tud, adakozással igyekszik némileg enyhíteni a szenvedésen...

Urunk világossá tette a keresztyének helyzetét, amikor ezt mondta: Ha tehát engem üldöztek, titeket is üldözni fognak (Jn 15,20). Nincsenek illúzióink, de van példánk és biztatásunk, és égi erőforrásunk a legmélyebb szurdokokban is. A Győztes áldozat. Máté szerint Ő ezt hagyta ránk: ne féljetek tőlük, mert minden rejtett dolog le fog lepleződni, és minden titokra fény derül... Ne féljetek az emberektől! Ők csak a testeteket képesek megölni, a lelketeket nem! Istent féljetek, aki mind a testet, mind a lelket el tudja pusztítani a gyehennában! (Mt 10, 26.28)

Anglikán könyörgés

Mindenható Isten, áldunk Téged, és tudjuk, hogy Te mindenkit számon tartasz, aki a Te nevedért szenved. Imádkozunk most azokért, akik börtönben vannak hitük miatt, kérve Téged, hadd tapasztalhassák meg, amit Pál apostol átélt: a láncok nem keserítették el őt, hanem segítettek a bizonyágtétel az örömhírről. Bátorítsák felebarátaikat, hogy nyíltan és félelem nélkül tegyenek ők is tanúbizonyságot Rólad.

Vigasztalás Istene, add a Te kegyelmed azoknak, akiket kínoznak akár testileg, akár szellemileg-pszichikailag a hitük miatt, hogy elviseljék a szenvedést és Krisztus követésének részeként tekintsenek erre.

Kegyelmes Istenünk, kérünk, hogy azok, akik az utolsó árat is megfizetik Érted, akik mártírhálált halnak az Érted megvallott szeretetük miatt, hadd ismerhessék meg igazán Krisztus feltámadásának erejét, bátorítását annak, hogy a szenvedést megoszthatják Veled. Urunk Istenünk, az özvegyen vagy árván maradtaknak add a Te jelenléted vigasztaló erejét, ha a halál árnyékának völgyében járnak is. A Te Szentleked erősítse meg őket, hogy tudják a zsoltárossal vallani: az ÚR nem hagyja őket a halálban.

Mennyei Atyánk, segíts nekünk figyelmeknek lennünk testvéreink iránt, akiknek szerte a világon szükségük van arra, hogy melléjük álljunk, amíg a Te nevedért szenvednek.

Taníts bennünket arra, mit jelent legyőzteni a „Bárány vére és a bizonyágtétel igéje által”. Imádkozunk azért, hogy ne szeressük annyira az életünket, hogy megkíméljük a haláltól.

Ó, Uram, hallgasd meg imáinkat. Ámen.

Müller Dezső stációi

Indulás és érkezés, és ami közte van. Egy tartalmas életmű stációi sorakoznak Müller Dezső legújabb kötetében*. Ahogy öregszik az ember, gondolatai egyre többször elidőznek a Máté Péter által megénekel „lázás ifjúság”-nál.

„Az életet már megjártam.” Arany János *Epilógusának* kezdő sora kimondatlanul is végigkíséri a lelkész-költő kilencedik kötetének mondanivalóját. Egy élet leltárkészítése tárul fel az olvasó előtt. Mint amikor valaki rendezgeti, teszi-veszi összegyűjtött dolgait egy előtte lévő hatalmas íróasztalon. Csak itt éppen sokkal többről van szó. Egy egész életmű darabkairól.

A megfáradt, betegségeket, csalódásokat, fájdalmas gondolatokat hordozó jelen, az idős-kor számvetése ez. Amely éppen ezért akkor a legvidámabb és legboldogabb, amikor visszatekinthet a lelkes, vidám, gondtalan ifjúkorra, az életét körülölelő anyai szeretetre, a zilahi indulásra.

Amikor az ember, szinte észrevétlenül magába kanalazza azt a sokrétű szellemi táplálékot, amely aztán kiteljesíti őt, emberré, alkotóvá formálja, ígét hirdető lelkipásztorrá és versben üzenő költővé. Egyik sors sem könnyű,

hát még a kettő együtt, de az elhívott embernek mégis vállalnia és hordoznia kell keresztjét, mert magasabb hatalom szolgálatában áll.

ÉLETÜNK REJTETT EMLÉKEI

Az életmű lírai összefoglalójában, a mérleg jobb és bal serpenyőiben ott sorakoznak az örömök és nyomorúságok. A jelenre pedig rászakad a fájdalmas felismerés: „életem / szakadt gúnyját / hiába mángorolom / maholnap / alámerül / Atlantiszom” (*Alámerül Atlantiszom*).

Müller Dezső utazásra hív. Abban a tudatban kezdjük el olvasni őt, hogy az ő életét követjük, de aztán nagyon hamar rádöbbenünk, hogy nem csak azt. Mert a szép kiállítású, igényes kötetet lapozva egyre-másra nyílnak meg saját életünk rejtett, tudatalattiba száműzött emlékei. A költő arra inspirál, hogy ne csak éljünk, de lássunk és emlékezzünk is.

Mindemellett időskori erőgyűjtés is ez az ifjúkor és a teljes élet áldásaiból. Annak a hitben gyökerező felismerése és továbbadása, hogy soha ne hiányozzék életünkben a hit, remény, szeretet igénye és teljessége. A hála mindazért, amink van, és amivé lettünk, és amit áldásként naponta odatul életünk asztalához az életünk-höz hajoló Úristen.

FÁBIÁN TIBOR

*Müller Dezső: *Alámerül Atlantiszom*. Irodalmi Jelen Könyvek, Arad, 2021, 124 oldal. A könyvet február 25-én Nagyszántón mutatták be, a helyi imahét keretében.

Áldástolmácsoló áhítatoskönyv

Erdei-Árva István Béla szamoskőrödi és dobórácsapáti református lelkipásztor megjelentette második áhítatoskötetét, *Megáldalak, és áldás leszel* címmel.

E kötet sorait olvasva önkéntelenül is egy popkultúrális utalás jutott eszembe, egy kedvelt filmsorozatban (*Az ifjú pápa*) elhangzó mondat: „Gondolj az összes dologra, amit szeretsz! Akkor megtudod, mi Isten.” Felemelő érzés volt e könyvben mindazzal találkozni, amit szeretek, és megnyugtató volt azzal találkozni, amit nem annyira. E gyűjtemény egyik legnagyobb erénye ugyanis az, hogy kézen fog, ha hagyod, és úgy kísért át egy egész éven, hogy minden alkalommal szembesít azokkal a kérdésekkel, amelyek meghatározzák életünket, és amelyeket elég gyakran felteszünk magunknak magáról az élet-

ről, a halálról, a dolgok értelméről, helyünkről a világban, vágyainkról és céljainkról, és még hosszan lehetne sorolni. Teszi ezt közérthetően, néhol húsba vágó egyszerűséggel, kendőzetlenül és egészséges humorral fűszerezett derűlátással, konkrét céllal, melyet most Lengyel Ferenc színész és rendező szavaival tudok csak visszaadni: „Egész életünkben azon törjük a fejünket, miért élünk. Bonyolult, megoldhatatlan rejtvénynek tekintjük. Vakok vagyunk. Nem vesszük észre a lényegét, mire megsejtünk valamit, elrobog az élet. Miért élünk? Hogy Isten szeme, füle, szája legyenek.”

Végezetül pedig, mivel azt a megtisztelő feladatot kaptam, hogy ajánlást írjak, hát ajánlom mindenki figyelmébe e kötet címét: *Megáldalak, és áldás leszel*. A gyűjteményben szereplő áhítatoskat olvasva semmi kétségünk sem marad afelől, hogy a szerző számára a cím nem ígért: Isten áldása kísérte ezen munkáját is, és vágyát, hogy az áldásnak mi magunk is részesei lehessünk.

Remélem, hogy velem együtt az olvasóban is felébred a vágy, hogy mindezt továbbadva önmaga is áldássá váljon mások életében. Hogy ne csak jobban megismerjük keresésünkben, hanem valamilyen formában Isten szeme, füle és szája legyenek.

PÓTI EDUÁRD JÁNOS

Az etető szeretet

IN MEMORIAM SZABÓ FERENC

„Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet” (1Kor 13,13).

Temetési szolgálatot végző lelkipásztor számára nagy könnyebbség, ha megkapja a prédikáció alapigéjét, de – mint most a magam esetében – kihívás elé is állítja.

Az elmúlt esztendő során telefonon kérészt meg Szabó Ferenc lelkipásztor testvérünk egyik lánya, hogy édesapja beszélni kíván velem. Csak zárójelben említem meg, hogy időközönként látogattam. Vajon miért hív Feri bátyám? Mikor betegágya mellé ültem, azt mondta: Anti, az a kívánságom, hogy a temetésem te szolgálj! S ezt az ígét hagyta meg, pontosabban abból is csak ennyit: „... megmarad a... szeretet”.

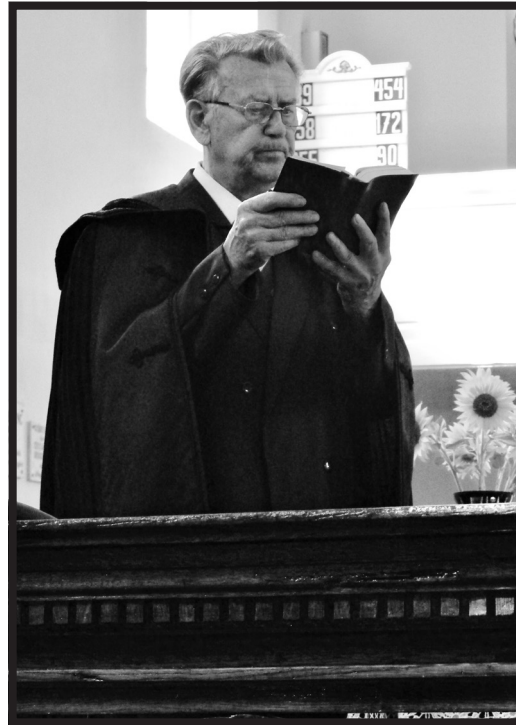
Nagyon ismerős és közkedvelt ez, hiszen a szeretet dicséretében (himnuszában) találjuk. Talán sehol a Bibliában, sem az irodalomban nem találunk ilyen szép megfogalmazást a szeretetről. Könyvtáryira menő írást találunk a szeretetről, értjük is, vagy inkább csak érezzük a szó jelentését és a mögötte levő tartalmat. És mégis milyen nehéz beszélni róla! Mert nem beszélni kell róla, hanem inkább megcselekedni. Hiszen a szeretet bár egy érzés, valójában inkább képesség, amit tanulni kell. Vannak természetükre nézve szerető szívű emberek, de a szeretetet gyakorolni is kell, hogy megteremje gyümölcsét. A szeretetnek akkor van értéke, ha a másik ember érzi azt.

Szabó Ferenc lelkipásztor testvérünk a jó templomos Szilágynagyfaluból, a családjából hozta magával a szeretetre való készséget. Ilyen áldott természetű volt az édesapja és a testvérbátyja is.

A SZERETET MINDIG IRÁNYT AD

Írányt adott számára is, hogy a szilágysomlyói gimnázium elvégzése után beiratkozzon Budapestre az orvosi egyetemre – testet gyógyítani –, de onnan mint kulák származásút eltanácsolták. Ez utóbbi viszont már nem volt akadálya annak, hogy pályát változtatva beiratkozzék a kolozsvári teológiára – tanulni lelket gyógyítani –, s ott 1952-ben végzett. Lelkipásztori szolgálatának „irányai” a nagyszalontai, belényesi segédlelkészség után Siter, Mezőtelegd, Nagyvárad-Ósi, majd – egy kis kitérővel – Biharfélegyháza, onnan ment nyugdíjba hetvenéves korában.

Valakinek szüksége volt egy váradi gyülekezetre (Pap László néhai püspök István nevű fiáról van szó), s Szabó Ferenc volt a leggyengébb láncszem, az elmozdíthatóbb.

SZABÓ FERENC LEKIPÁSZTOR
(1928 – 2021)

Kárpótlásul kinevezték egyházkerületi számvevőnek. Istennek útjai kiszámíthatatlanok és csodálatosak! Számunkra, lelkipásztorok számára nagy nyereséget jelentett, hiszen Szabó Ferenc személyében tapasztaltuk meg, hogy milyen a szeretet-számvevés.

Tele volt segítők szándékkal, jóindulattal, s ha „baj” volt a számadásban, ő képes volt akár két napig is elidőzni egy-egy parókián, hogy „tisztába tegye” a pénzvitelet.

Lehet-e szeretettel, szeretetből pénzvizsgálatot tartani? Igen! Mi vagyunk rá – Urunk után – a tanúk. S mert mindig szeretetet hozott, mi is szeretettel fogadtuk azt, amit, Akit hozott. Mert hisszük, hogy Isten járta vele az egyházkerület gyülekezeteit. Nem Szabó Ferenc volt a „számvevő”, hanem a mi Urunk, aki rajta keresztül rámutatott hibáinkra, segített azokat helyrehozni, hogy „tisztá lappal” mehessünk tovább.

Szabó Ferenc ott van már a Mennyei Számvevő előtt, s hisszük, hogy Krisztus vére által megtisztított tiszta lappal.

NEM VESZTETT

A szeretet mindig irányt ad. Ez vezette a házasságkötésében is, hogy a szeretet szövetségében tanítónő feleséget kapjon az Úrtól, akit öt éve kért vissza a Mindenható. Szeretetlen nevelték fel két lányukat és egyetlen fiúunokájukat.

A szeretet mindig irányt ad. Ezt tapasztalták meg volt gyülekezeteinek a tagjai is.

Azt írja Weöres Sándor az egyik versében: „Az igazi szeretet, / mint a napsütés / magát senkitől sem sajnálja, / magát senkinek sem kínálja. / Akinek kell, azé; / barát, ellenség: neki mindegy, / nincs érdeke, / és nem csábítja semmi se.” (Az igazi szeretet)

S ha már költőtől idéztem, el kell mondanom, hogy azon a napon, amikor Feri bátyám magához hívatott, s miután temetésével kapcsolatosan rendelkezett, klasszikusoktól idézett. Azt tudtam, hogy nagyon olvasott ember, de mégis elcsodálkoztam: 92. életében szellemileg még mindig ennyire friss? Feküdt a betegágyán, párnájára hajtva épp csak deresedő fejét, fényét vesztett szemeit lehunyva, szinte már süketen – és klasszikusoktól idézett. Szabó Ferenc teljesen elveszítette testi látását, hallását, erejét, de nem a hitét, reményességét, s legfőképp nem a szeretetét.

MIÉRT A LEGNAGYOBB?

A Szentlélek ajándékai csak ideig valók. Arra valók, hogy általuk betöltsük szolgálatunkat. A célhoz érkeve letesszük őket. Nem lesz már szükségünk rájuk: sem a hitre, sem a reménységre, mert eljön a szemtől szemben való látás ideje. Ott már nem lesz szükség a szeretet dicséretére (himnuszára) sem.

De miért a szeretet marad meg, és miért az a legnagyobb? Azért, mert az nem az én emberi tulajdonságom, erényem, lelkiségem, hanem a „kiváltképpen való út” (12,31), melyen járnok szabad mind most, mind az Isten országában. Azért a legnagyobb a szeretet, mert ezt nem Pál apostol, nem Szabó Ferenc lelkipásztor, még csak nem is én, hanem Isten mondja. Sehol sem olvassuk ugyanis, hogy Isten a hit, vagy Isten a reménység, azt viszont igen, hogy „az Isten szeretet” (1Jn 4,16). Ezért a legnagyobb a szeretet. Ezért is marad meg. Jól tudta ezt Szabó Ferenc lelkipásztor!

ELENGEDVE MEGTARTANI

A szeretet szavunkban benne van az, hogy „etet”. A szeretet tehát etet. Az étel, ital, földi elemek életünk fenntartására kellenek, míg a szeretet az Örökkévaló nyelven szól, és a lelkünket tartja fenn, azaz etet.

„Az szeret igazán, aki elenged, nem az, aki visszatart” – írja Viola Ardone. Tanuljuk meg elengedni szeretteinket a minden élőknek útján, a boldog feltámadás reménysége alatt. S majd jusson később eszetekbe, amit állítólag William Shakespeare írt: „Az emlékezéshez nem emlék, hanem szeretet kell, s akit szeretünk, azt nem feledjük el soha.” Úgy legyen!

FARKAS ANTAL

(Szerkesztett szöveg. Teljes terjedelmében a lelkésznek a közeljövőben megjelenő Karácsony szeptemberben c. kötetében lesz olvasható.)

Húsvéti üdvözet Bukarestből

A közelgő virágvasárnapi sokszínűség és a feltámadás, az újjászületés üzenetével, az önzetlen szeretet, a megértés, a társaink gondjaira való figyelem, a hit, remény, szeretet jegyében köszöntöm a kedves olvasókat. Örülök és köszönöm, hogy e sorok által, a keresztyénység legnagyobb ünnepére készülve együtt lehetek a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, s ezen belül szülővárosom, Nagyvárad gyülekezetével. Gondolatban kezet nyújtunk egymásnak, hitben és léleklében együtt imádkozunk Jézus Krisztus feltámadását várva, mert „az igaz ember hitből él” (Róm 1,17). Fontos ebben a várakozási időszakban is, hogy minden nap tegyünk valamit egymásért, fennmaradásunkért ott, ahol vagyunk és „minden dolgotok szeretetben menjen végbe” (1Kor 16,14), mert a „szeretet soha el nem fogy” (1Kor 13,8-13).

Ezekkel a gondolatokkal kívánok áldott, örömteli Húsvéti Ünnepet kedves mindnyájuknak.

Áldás, Békesség Istentől!

DR. NAGY ÉVA, a bukaresti Vallásügyi Államtitkárság tanácsosa, a Brassói Református Egyházmege Presbiteri Szövetségének alelnöke

A keresztelési szertartás módosítását kérik

A csecsemők keresztelési szertartásának módosítását követelő petíciót adtak át a Román Ortodox Egyház vezetőségének a Declic Közösség tagjai.

A petícióban foglaltak szerint kereszteléskor a csecsemő fejét nem kellene alámeríteni a vízbe, csak pár cseppet kellene önteni a fejére a keresztvízből. Azzal érvelnek, hogy több csecsemő is meghalt már, miután a keresztvízbe alámerítették. A petíciót eddig több mint 64 ezren írták alá.

A Román Ortodox Egyház (BOR) szóvivője, Vasile Bănescu ezt követően azt nyilatkozta, hogy az egyházi szertartások végrehajtásának módja és folyamata csak és kizárólag az egyház emberein múlik, s ezért vállalják is az óriási felelősséget.

KOLOZSVARIRADIO.RO

Családcentrikuság Európában

Magyarországon vannak a legnagyobb arányban azok, akiknek az életében kiemelkedően fontos szerepet játszik a család – egyebek között ez is kiderült a Századvég Politikai Iskola Alapítvány és a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) együttműködésében végzett, Európa Projekt – Család kérdéskör című kutatásból.

A kutatásból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy ha az európaiaknak módjuk van véleményét formálni a családokkal kapcsolatos attitűdökről, abból egy családbarát Európa képe rajzolódik ki.

A felmérés 30 államban (az Európai Unió 27 tagországában, az Egyesült Királyságban, Norvégiában és Svájcban) 30 ezer ember megkérdezésével készült tavaly szeptemberben és októberben.

A magyarok 91%-a szerint egy családban két vagy több gyermek az ideális. A háromgyermekes családi életformát nálunk nagyobb arányban csak a lettek (47 százalék) és az észtek (46 százalék) támogatják; és Magyarországon, illetve a bolgárok és a szlovákok között vannak a legkevesebben azok (1 százalék), akik gyermek nélkül képzelik el a családot. A visegrádi országok lakosainak 60 százaléka a két gyermeket, 24 százaléka a három gyermeket tartja ideálisnak.

KEPMAS.HU

Fricska – Komoly

Az öreg cowboy besétált az ivóba, és rendelt egy üveg whiskyt. Minél többet ivott, annál kötekedőbb lett. Végül a mennyezetbe lőtt a pisztolyából, majd a padlóba. A vendégek féltek szólni neki. Végül egy alacsony boltos lépett oda hozzá, és így szólt, „Kapsz öt percet, hogy eltűnj a városból.” A cowboy erre eltette a pisztolyt a tokjába, eltolta az üveget, majd gyorsan kisért, felült a lovára, és

Arra a kérdésre, hogy „Az Ön életében mennyire fontos a család?”, a magyar megkérdezettek 90 százaléka a nagyon fontos választ jelölte be, míg a többi 29 ország egyikeben sem választották ilyen nagy arányban ezt a lehetőséget. Ebből az látszik, hogy Magyarország lakosai gondolkodnak a legcsaládcentrikusabban Európában.

A második helyen Málta áll 82 százalékkal, de még a skála végén szereplő hollandok közül is 51 százalék mondta azt, hogy nagyon fontos a család, további 31 százalék pedig inkább fontosnak tartotta. Európa lakossága összességében is rendkívül családszerető: ha a harminc ország adatait összesítve nézzük, azt látjuk, hogy a válaszadók 65 százaléka nagyon fontos, 27 százaléka pedig inkább fontos a családja.

Szintén a magyaroknál a legnagyobb azoknak az aránya (88 százalék), akik szerint segíteni kell a fiatalokat abban, hogy minél előbb vállalhassanak gyermeket. A többi visegrádi országban is hasonlóan gondolkodnak erről, és többségben vannak azok, akik osztják ezt a véleményt: a szlovákok 81, a csehek 72, a lengyelek 62 százaléka véli úgy, hogy fontos a mielőbbi gyermekvállalás ösztönzése. Ezzel szemben a dánoknak és a hollandoknak csak 24, a svédeknek 23, az Egyesült Királyságban élőknek pedig csak 20 százaléka ért egyet ezzel az állítással.

A kutatás visszaigazolta, hogy a visegrádiak, a közép- és kelet-európaiak családcentrikusabbak a Nyugat-Európában élőknel, és a mediterrán nemzetek családbarátságát is megerősítést nyert az adatok által. A magyarok család iránti elkötelezettsége még a szintén kiemelkedően gyerekbarát visegrádi országok átlagánál is erősebb.

KEPMAS.HU

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghitea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábíán Tibor, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujsg@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.